

**Jak na tom budou
pozemkové úpravy
v příštím roce?**

**Zásadní novela
zákoníku práce –
co nového přinesla?**

**Jak nejlépe nastavit
meziobecní spolupráci?**

XXVI. CELOSTÁTNÍ FINANČNÍ KONFERENCE

Celostátní finanční konference je největší svazovou akcí věnující se financování samospráv. Od loňského roku ji, trochu na odlehčení, předchází Setkání starostek. O přípravě letošního ročníku konference jsme vás informovali již v minulém čísle našeho zpravodaje, připomeňme si tedy vše podstatné. Předně – kdy a kde?

30. 11. – 1. 12. 2023, Clarion Congress Hotel Prague

Na konferenci zveme pravidelně jako hosty ty nejpovolanější, kteří tok financí směrem k municipalitám ovlivňují, tedy zástupce vlády, představitele Parlamentu a příslušných státních institucí. Letos již účast přislíbili např. ministr financí Zbyněk Stanjura, prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslav Kala či člen Národní rozpočtové rady Petr Musil. Experti z oboru budou přednášet i v dalších odborných blocích. Věříme, že řada podnětů zazní také v rámci diskuzí.

Program konference:

- Blok I Stát obcím, obce státu** – zde budeme s nejvyššími státními představiteli a předními odborníky diskutovat o tom, kam směřují veřejné finance v kontextu vzájemné provázanosti obcí a státu.
- Blok II Budoucnost veřejných investic** – v první části tohoto bloku budeme jednat o veřejných financích a jejich výhledu v neisté době, v druhé části pak o dostupném bydlení.
- Blok III Ekonomický potenciál obce** – i ten jsme rozdělili na dvě části, první nese název Tajemná hra čísel. Zaměřena je především na finanční rezervy obcí, optimalizaci jejich příjmů, finanční ukazatele atd. V druhé části se budeme věnovat finančním zdrojům obcí.

Z programu konference je patrné, že zajímavých informací zazní opravdu hodně a jistě nebude nouze ani o diskusní příspěvky či dotazy. Chybět samozřejmě nebude ani oblíbený **společenský večer**, kde budete moci se svými kolegy neformálně hovořit nejen o financích.

SETKÁNÍ STAROSTEK

Pro starostky, místostarostky, radní či zastupitelky je letos podruhé připraven také doprovodný program, zkráceně nazvaný Setkání starostek. Zvány jsou ale i další zájemkyně – zaměstnankyně obecních či městských úřadů. Protože se jedná o doprovodnou akci finanční konference, podmínkou účasti je uhrazený registrační poplatek i na CFK. Takže kdy a kde?

29. 11. 2023 v odpoledních hodinách, Clarion Congress Hotel Prague

Program bude opět společensko-vzdělávací. Jak jsme už informovali, připravujeme např. neobvyklou módní přehlídku, která ženám nabídne neotřelé outfity pro běžné i výjimečné pracovní příležitosti. Účast nám přislíbila první dáma paní Eva Pavlová, která se s námi podělí o svoje zkušenosti, jak skloubit pracovní a rodinný život. Touto otázkou se zabývalo také Ministerstvo pro místní rozvoj, které představí projekt právě na podporu zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování práce s rodinou. Česká bankovní asociace spolu s námi pro vás připravila jistě užitečný Slovníček právních finančních pojmů.

Na XXVI. CFK i na setkání starostek se prosím registrujte na našich webových stránkách pod záložkou Akce, kde se dozvíte i podrobnější informace.

Účastnický poplatek	Základní sazba		+ Setkání starostek	
	bez DPH	vč. DPH	bez DPH	vč. DPH
Obce do 1000 obyvatel	2 040 Kč	2 468,40 Kč	600 Kč	726 Kč
Obce nad 1000 obyvatel	3 000 Kč	3 630,00 Kč	600 Kč	726 Kč
Nečlenské obce	4 080 Kč	4 936,80 Kč	600 Kč	726 Kč

SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNER

Vážené dámy, vážení pánové, milí kolegové,

máme za sebou dvanáct měsíců od komunálních voleb a nové týmy na radnicích pracují na plné obrátky. Do letošního roku někteří z Vás možná vstupovali s představami, jak vše ve Vašem městě brzy zazáří v novém, jiní možná s obavami, co přinese například v ohledu vývoje cen energií či změn v legislativě. Nyní, v jeho poslední čtvrtině, již prvotní představy povětšinou prošly konfrontací s realitou a můžeme pomalu bilancovat, co se vydařilo a co naopak méně, a zároveň se také připravovat na další období. Není pochyb, že žijeme v době, která obsahuje řadu výzev a vyznačuje se permanentními změnami. Do poslední chvíle nás neznámé či rychle měnící se okolnosti vedou k nutnosti činit rychlá rozhodnutí zatížená vysokou mírou nejistoty.

V této nelehké době se přesto mnohým z Vás daří investovat značné množství prostředků, ať už z vlastních rozpočtů či z dotací do obnovy a budování Vašich měst a obcí. Za to Vám patří velké uznání. Není sporu, že naše města a obce aktuálně potřebují především investice do rozvoje infrastruktury. Stejně tak to potřebuje i naše ekonomika a firmy.

V tomto období tvoříme na radnicích plány investic a rovněž návrhy rozpočtů na příští rok. Potýkáme se při tom s řadou překážek. Patříčná daňová legislativa je ve schvalovacím procesu, očekáváme rovněž vyčíslení dopadů konsolidačního balíčku, což opět vnáší do našeho rozhodování kus nejistoty a nutnosti improvizovat. V našich rozpočtech potřebujeme kromě financování investic a oprav našeho majetku zajistit také běžný provoz, včetně chodu agend na úseku přeneseného výkonu státní správy, přičemž na tuto činnost dlouhodobě státu doplácíme z peněz, které by mohly směřovat například do investic.

Řada měst a obcí pak hledá chybějící zdroje v navýšení místních poplatků, zejména pak v úpravě koeficientů daně z nemovitosti, potažmo částek za komunální odpad. Pomocí pro naše rozpočty jsou jistě také příjmy z dotačních prostředků. I když se situace kolem nás nevyvíjí dle našich představ, dívejme se dopředu. Dobrou zprávou je například to, že se nyní rozvíjejí aktuální výzvy evropských fondů a také se již připravuje nové programové období.

Za sebe mohu říci, že Svaz je zde proto, aby Vám byl nápomocen k dobře fungující místní samosprávě a bojuje za to, aby současná situace kolem hledání úsporných opatření měla co nejmenší negativní vliv na hospodaření měst a obcí. Závěrem je potřeba, abychom si v nelehkých chvílích pomohli a abychom zajistili maximálně a efektivně čerpání prostředků z evropských fondů. Z pozice člena Komise pro kohezní politiku se chci zasadit o vyjednání maxima možného. Jako předseda Komise pro kulturu Svazu uvítám také spolupráci Vás ostatních kolegů, kteří byste se do této oblasti činnosti chtěli zapojit.

Těším se na vzájemnou spolupráci a přeji Vám hodně sil a do následujících dní vše dobré.

*Jiří Růžička
místostarosta města Vsetín
člen Předsednictva Svazu*

obsah č. 10/2023

Krátké zprávy	4
Zásadní novela zákoníku práce – co nového přinesla?	5
Jak na tom budou pozemkové úpravy v příštím roce?	6
Nová zelená úsporám	8
Jak nejlépe nastavit meziobecní spolupráci v ČR?	9
Jak splnit požadavky zákona o ochraně oznamovatelů	10
Česká bankovní asociace pomáhá městům a obcím	16
PERSONÁLNÍ SLOŽENÍ KOMISÍ	18
Právní poradna	22
Legislativa	24
Z jednání orgánů Svazu	27
Soutěže:	
11 knihoven napříč Českem získalo ocenění Bibliotheca inspirans	29
Architektem obce 2023 je Anna Šlapetová	30
Vesnicí roku 2023 se stala Ostrožská Lhota	31

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: 5fkgwn3
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívál
Tisk: Tiskárna Grafotechna +
Uzávěrka tohoto čísla: 30. 9. 2023
MK ČR E 14584

Foto na titulní straně:
archív města Vsetín

Ins

Kulatý stůl k cestovnímu ruchu

6. září 2023, Praha

Ministerstvo pro místní rozvoj uspořádalo počátkem září kulatý stůl k cestovnímu ruchu. Hlavním předmětem jednání byla Závěrečná zpráva RIA k věcnému záměru zákona o cestovním ruchu, k níž byla uplatněna řada výhrad z řad laické i odborné veřejnosti. Zásadní výhrady zazněly zejména – mimo výhrad k samotnému zpracování z pohledu celku a k nepodložení závěrů jakýmkoliv analytickými závěry – k přístupu k organizacím destination managementu. Ze strany Svazu je neustále požadováno nastavení jasného a jednotného systému cestovního ruchu, neboť teprve na základě jasné hierarchie lze zvažovat řešení otázek spojených s financováním. Diskuse u kulatého stolu byla velice bouřlivá a Závěrečná zpráva výše uvedená byla hosty jednoznačně odmítána, bylo navrhováno její přepracování.

Na toto jednání navazovalo i setkání k otázce turistických informačních center a jejich postavení, kdy Svaz opětovně deklaroval, že s ohledem na dosavad-

ní finanční podporu právě i turistických informačních center je nutné se zabývat jasným formátem organizace cestovního ruchu do budoucna.

Konečně, diskuse v rámci jednání byla i kolem aplikace eTurista. Dotazy byly směřovány jak k analytickým výstupům z pilotáže této aplikace, tak i k financování aplikace eTurista v dalších letech, tj. po využití prostředků z Národního plánu obnovy. Svaz upozorňoval na nutnost maximální unifikace a zjednodušení výběru poplatku z pobytu s tím, že digitalizace v této oblasti by měla být úplná a byrokratická zátěž pro všechny zúčastněné včetně podnikatelů a municipalit maximálně snižena. Jaké reálné odezvy budou mít apely Svazu, to je hudbou budoucnosti.

Kulatý stůl k věcnému záměru zákona o sportu

7. září 2023, Praha

Na půdě Poslanecké sněmovny se uskutecnil kulatý stůl k věcnému záměru zákona o sportu. V rámci pracovního setkání poslanců, senátorů, členů vedení Ná-

rodní sportovní agentury, zástupců ministerstev a klíčových „stakeholderů“ ze sportovního prostředí České republiky byly představeny základní rysy věcného záměru komplexního zákona o sportu. Dle předkladatelů je základem vytvoření jasného legislativního rámce, který by řešil nejenom finanční podporu, ale komplexně postavení sportu. Jedná se o postavení dobrovolníků, kteří se ve sportu pohybují a jsou často vystaveni neúměrným rizikům plynoucím z jejich činnosti, dále o zdravotní péči a prevenci v této oblasti či podmínky pro organizování mezinárodních akcí na území republiky. Cílem je vytvořit nový zákon o sportu, který bude obecný a bude obsahovat zákonné zmocnění příslušnému ministerstvu vydat prováděcí předpis k zákonu o sportu s podrobnými ustanoveními. Návrh obsahuje i požadavek na vytvoření samostatného ministerstva sportu. Příprava návrhu by měla být realizována formou intenzivní neformální dobrovolné participace sportovního prostředí na přípravě první verze paragrafového znění návrhu zákona. Organizátoři představili možnost otevřeného sdílení informací, zdrojů, podkladů v rámci neformální přípravy návrhu zákona o sportu.

Záleží Vám na vaší obci?

Nezatěžujte své obce a jejich sběrné dvory. Odevzdávejte použité pneumatiky na těch správných místech, kterými jsou naše sběrná místa. Je to **jednoduché, rychlé a zdarma.**

Proč?

Protože je to snadné, při sezónním přezouvání jednoduše zanecháte použité pneumatiky ve svém autoservisu, na místě, kde se přirozeně vyskytují, tím pádem nezatížíte sebe ani obec, pneumatiky již budou ve správných rukou.

Odevzdáním pneumatik na našich sběrných místech nejenže přispějete k prevenci vzniku černých skládek a znečištění životního prostředí, ale také odlehčíte své obci.

Prostřednictvím sběrných míst se ojeté pneumatiky dostanou ke správné likvidaci a recyklaci, což přináší významné pozitivní dopady na životní prostředí.

eltma

- 1 Najděte si nejbližší pneuservis, prodejnu pneumatik nebo jiné sběrné místo sítě ELTMA. Mapu sběrných míst najdete na našem webu.
- 2 Staré pneumatiky odveďte na sběrné místo.
- 3 Poděkujte si za ochranu životního prostředí.

Zásadní novela zákoníku práce – co nového přinesla?

Na webových stránkách Svazu i v dopise, který výkonná ředitelka Kanceláře Svazu adresovala členským obcím, jste se již mohli dočíst, co nového zákonodárci v obsáhlé novele pracovního práva přichystali. Protože opakování je matka moudrosti a ne každý hovoří elektronickým zdrojům, uvedeme si některé změny ještě zde, na stránkách svazového časopisu.

Doručování

Oblast doručování doznala komplexní úpravy. Zákonodárci reaguje na evropskou legislativu a reálný život, kdy značná část mezilidské komunikace probíhá online. Rádi bychom výslovně zmínili následující:

- Vyhotovení pracovní smlouvy a DPP/DPČ, uzavřené elektronicky, je zaměstnavatel povinen zaslat na elektronickou adresu zaměstnance, která není v dispozici zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro tyto účely zaměstnavateli písemně sdělil. Platí stejně i pro dohodnuté změny a vzájemné dohody o ukončení tohoto pracovního vztahu. Od takto uzavřené pracovní smlouvy či DPP/DPČ může zaměstnanec odstoupit, a to nejpozději do 7 dnů ode dne dodání daného dokumentu na jeho elektronickou adresu – to neplatí, pokud již začal fakticky pracovat.

Vůči jiným písemnostem (než uvedeným v předchozím bodě) doručovaným v režimu zákoníku práce platí:

- Zaměstnavatel může zaměstnanci doručit elektronickou poštou výlučně tehdy, jestliže zaměstnanec k tomuto způsobu doručování udělil souhlas v samostatném písemném prohlášení, v němž také uvedl elektronickou adresu pro doručování, která není v dispozici zaměstnavatele. Nelze tedy (např. výpověď) doručovat na pracovní e-mail.
- Písemnost doručovaná elektronickou poštou je doručena dnem, kdy převzetí potvrdí zaměstnanec zaměstnavateli datovou zprávou. Jestliže zaměstnanec převzetí písemnosti nepotvrdí ve lhůtě 15 dnů ode dne jejího dodání, považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty.
- Před udělením souhlasu zaměstnanec k elektronickému doručování, je zaměstnavatel povinen jej písemně informovat o podmínkách doručování písemnosti elektronickou formou, bezpodmínečně je třeba zmínit zejména fikci doručení, která nastává při nepřevzetí do 15 dnů (viz předchozí bod).
- Zaměstnanci lze doručovat do datové schránky. Jestliže se zaměstnanec nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů

ode dne dodání písemnosti do datové schránky, považuje se písemnost za doručenu posledním dnem této lhůty. Zaměstnanec si může vypnout příjem datových zpráv ze strany fyzických a právnických osob a jedině tím doručování „pracovních“ písemností datovou schránkou vyloučit. Vůči obci (ani jiným orgánům veřejné správy) ovšem toto vyloučení není možné. **Doručovat obecním zaměstnancům „datovkou“, tak lze snáze.**

DPP a DPČ se v některých ohledech přibližují běžnému pracovnímu poměru

- Přísluší jim náhrady za práci v noci, o víkendu a ve svátcích. Také na ně nově dopadají ustanovení o povinném uvolnění v případě důležitých osobních překážek a překážek z důvodu obecného zájmu.
- Požádá-li zaměstnanec, jehož právní vztahy založené DPP a DPČ v předchozích 12 měsících v souhrnu u daného zaměstnavatele trvaly nejméně 180 dní, písemně zaměstnavatele o zaměstnání v pracovním poměru, je zaměstnavatel povinen poskytnout mu nejpozději do 1 měsíce odůvodněnou písemnou odpověď. Současně je do občanského soudního řádu zavedeno pravidlo, které přenáší důkazní břemeno v případě soudního sporu na žalovaného zaměstnavatele. Platí totiž, že pokud zaměstnavatel zruší DPP/DPČ výše uvedenému zaměstnanci, který se písemně domáhal přechodu z dohody do standardního pracovního poměru, a zaměstnanec bude danou věc řešit soudně, tak pakliže zaměstnanec před soudem uvede skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že zrušení dohody je reakcí na jeho požadavek, bude to zaměstnavatel, kdo bude muset dokázat, že tomu tak nebylo. Jinými slovy zaměstnavatel bude muset soudu prokázat, že zaměstnanec nevyhodil kvůli jeho požadavku. **V tomto ohledu tedy důrazně doporučujeme dát si záležet na případném odůvodnění odmítnutí přechodu do pracovního poměru.**
- Zaměstnavatel má povinnost vypracovat zaměstnanci na DPP/DPČ rozvrh

práce a seznámit jej s ním nejpozději 3 dny před začátkem směny nebo období, na něž je pracovní doba rozvržena, pokud se nedohodne se zaměstnancem na jiné době seznámení. Zaměstnavatel nemá možnost se se zaměstnancem dohodnout na tom, že by se tato povinnost vůbec neuplatnila. **Také zde platí případné obrácení důkazního břemene** (viz odrážka výše). V případě soudního sporu o to, zda došlo k ukončení DPP/DPČ kvůli požadavku zaměstnance na vypracování a seznámení s rozvrhem práce, může to nakonec být zaměstnavatel, kdo bude muset prokázat soud, že důvod ukončení byl jiný.

- Nová, podrobnější úprava informační povinnosti zaměstnavatele (nejen) při uzavírání DPP/DPČ. Je žádoucí, aby vaše dohody obsahovaly všechny informace dle relevantních ustanovení zákoníku práce (či odkaz na kolektivní smlouvu/vnitřní předpis, ve kterých je zaměstnanec může nalézt); pokud nejsou přímo uvedeny či na ně není odkázáno v uzavřené dohodě, tak má zaměstnanec právo požadovat jejich písemné poskytnutí do 7 dnů. **Obecně je třeba se zaměřit na novou úpravu informační povinnosti vůči všem zaměstnancům (nejen „dohodovým“), ať máte jasno jak, o čem a do kdy informovat.**
- Ve „vzdálenějším“ horizontu, tj. od 1. ledna 2024 mají „dohodáři“ nárok na dovolenou; platí, že pro účely dovolené činí délka týdenní pracovní doby u DPP/DPČ 20 hodin týdně.

Trvání pracovního poměru, pracovní doba a práce na dálku

- Novela stanovuje, že pracovní poměr trvá po dobu neurčitou, nebyla-li písemně sjednána doba jeho trvání. Dříve obsahovalo toto ustanovení, že jde o výslovné sjednání. V praxi obcí v zásadě nejde o změnu, tento údaj se vždy uvádí písemně.
- Kratší pracovní doba musí být sjednána písemně.
- Zaměstnanci je nutné poskytnout nepřetržitý denní odpočinek v trvání alespoň 11 hodin během 24 hodin po sobě

jdoucích; mladistvému alespoň 12 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích.

- Práce na dálku (tzv. home office) je možná jen na základě písemné dohody mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Je třeba se dohodnout na formě úhrady nákladů při práci na dálku, popřípadě náhradu ve smlouvě zcela vyloučit. Pokud dohoda o výkonu práce z jiného místa, než je pracoviště zaměstnavatele, nebyla před účinností zákona písemně sjednána, je nutno ji písemně sjednat nejpozději ve lhůtě 1 měsíce od účinnosti novely

– tj. do 1. listopadu 2023. Po tomto datu hrozí při práci na dálku bez uzavřené smlouvy sankce ze strany Státního úřadu inspekce práce, a to až ve výši 300 000 Kč.

- Možnost těhotných zaměstnankyň, zaměstnankyň nebo zaměstnanců pečujících o dítě mladší než 9 let, zaměstnankyň a zaměstnanců pečujících o osobu závislou na pomoci jiné osoby písemně požádat o umožnění výkonu práce na dálku. Zaměstnavatel není povinen žádosti vyhovět, ale i zde má povinnost odmítnutí žádosti písemně odůvodnit.

Dodejme

Je třeba poznamenat, že nejde o kompletní výčet přijatých změn. Jako každou novelu i tuto je potřeba pečlivě prostudovat a přizpůsobit se jejím požadavkům. Uvidíme, zda v praxi skutečně zlepší pozici zaměstnanců pracujících na dohody a zda přispěje ke kultivaci pracovního prostředí ve vztahu k práci na dálku.

Mgr. Tomáš Sobota
Legislativní a právní sekce

Jak na tom budou pozemkové úpravy v příštím roce?

Pokud jste mezi obcemi, které aktuálně realizují komplexní opatření, můžete být nepříjemně překvapeni návrhem rozpočtu pro realizaci pozemkových úprav (PÚ) na příští rok.

Pozemkové úpravy jsou jednou z konstant, kterými se Svaz měst a obcí zabývá, a to bohužel velmi často v souvislosti s jejich nedostatečným financováním. V únoru loňského roku připravila Pracovní skupina Venkov, zemědělství a lesnictví pozici Svazu k pozemkovým úpravám. V ní poukázal Svaz mimo otázku financování také na nejdůležitější problematické momenty při přípravě a realizaci pozemkových úprav. Týkaly se procesu zahájení pozemkových úprav, nastavení férových podmínek směny pozemků mezi obcemi a státem, procesní změny zavedení institutu souhlasu fikcí, a také umožnění obcím a DSO, aby se mohly stát realizátory již schválených opatření, a tím se urychlila jejich realizace. Mezitím Svaz také opakovaně apeloval na Ministerstvo zemědělství i Ministerstvo financí, aby bylo zajištěno financování PÚ v dostatečné míře, nebo alespoň v míře obdobné jako v letech předcházejících. A jak to vypadá s pozemkovými úpravami dnes? K rozpracování našich požadavků ze strany SPÚ nebyla příležitost, úřad bojuje s kapacitami realizátorů v území i vlastních a s několikanásobně

sobně vyšší absorpční kapacitou, než jsou jeho možnosti.

K tomu přibýlo nové výrazné riziko spojené s financováním PÚ: I přes programové prohlášení vlády z ledna 2022, ve kterém nastupující vláda slibovala: „Podpoříme komplexní pozemkové úpravy, abychom zpomalili erozi, zadrželi v krajině vodu a usnadnili přístup majitelů k jejich pozemkům. Ročně na to vyčleníme nejméně 3 mld. Kč a zajistíme víceletý stabilní finanční rámec,“ je dnešní realita jiná. Finanční situace státu je známá, a tak se vláda rozhodla pro financování pozemkových úprav podle osvědčeného rčení, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. Na realizaci PÚ budou v roce 2024 podle návrhu rozpočtu alokovány primárně evropské zdroje z Národního plánu obnovy a Společné zemědělské politiky (dříve Programu pro rozvoj venkova) a pouze minimum zdrojů národních. Zde je však jeden zásadní problém – evropské zdroje jsou vázány velmi přísnými kritérii udržitelnosti a pravidla neumožňují uplatnit řadu nákladů, které jsou v rámci pozemkových úprav běžné a žádané.

Neumožňují například realizaci lesních a polních cest a dalších komunikací. Vláda přitom alokovala minimum národních zdrojů, které nestačí na pokrytí zaslíbených nákladů a nezpůsobilých výdajů ze zdrojů poskytovaných Evropskou komisí. Podle informací Asociace podnikatelů v geomatice, ČMKPÚ a Asociace PÚ ze září tohoto roku je návrh rozložení rozpočtu na rok 2024 alarmující.

Z podkladů, které Svaz obdržel, vyplývá, že plánované finanční prostředky na pozemkové úpravy pro rok 2024 činí 1,514 miliardy Kč. Přitom celkové požadované finanční prostředky k naplnění cílů Konceptu pozemkových úprav 2021–2025 by měly činit 2,6 miliard.

Jako zásadní problém se jeví také navrhovaná struktura financování PÚ pro rok 2024, která vypadá následovně:

- Státní rozpočet – Neinvestiční finanční prostředky – 300 mil. Kč (rozpočet SPÚ z kapitoly MZe)
- Prostředky z fondů EU – Investiční finanční prostředky – 1,214 mld. Kč

(Program rozvoje venkova, Národní plán obnovy, Společná zemědělská politika, Operační program ŽP).

V současné chvíli naplánované finanční prostředky do RSPÚ ve výši 300 mil. Kč však vytváří deficit, který výše zmíněné asociace odhadly na 1,1 miliardy. Jen zasmulnované neinvestiční finanční prostředky na příští rok se přitom pohybují ve výši 633 mil. Kč, což je dvojnásobek státem alokované částky. Asociace se právem obávají možných dopadů při realizaci tohoto návrhu rozpočtu. Podle nich stát nebude schopen adaptovat krajinu na klimatické změny dle koncepce SPÚ a dalších strategických materiálů MZe. Nestabilní krajina pak bude v budoucnu velmi pravděpodobně důvodem kalamit a obrovských škod na majetku. Také je zde reálná možnost, že nebude možné čerpat finance na investice z NPO a SZP z důvodu nepřipravenosti nových projektů pro realizaci opatření do krajiny. V neposlední řadě toto může způsobit závažné problémy personální a kapacitní v oboru projektantů a realizátorů pozemkových úprav. V době, kdy chybí odborníci ve všech oblastech, je zřejmé, že znovuoobnovení projektčních kapacit bude velmi obtížné.

V čem jsou největší přínosy pozemkových úprav pro obce?

Olga Dočkalová, předsedkyně Komise pro životní prostředí Svazu a starostka obce Sudice, to shrnula takto: Pozemkové úpravy pomohou upřesnit vlastnické vztahy na celém katastru

obce a jejich realizací jsou pozemky zpřístupněny. Prvním krokem je vytvoření Plánu společných zařízení, který přivede k jednomu stolu zástupce obce, zemědělce a dalších interesovaných skupin. Plán pak tvoří kostru budoucího uspořádání pozemků vlastníků, která obsahuje zpevněné nebo nezpevněné cesty, vodohospodářské a protierozní zařízení (retenční nádrže, průlehy, příkopy, vsakovací pásy, větrolamy apod.) a v neposlední řadě prvky územní ekologické stability (biokoridory, biocentra). Vytvoření plánu pomůže objasnit vlastnické vztahy, nastíní možnosti směn a v optimálním případě zapojí všechny lokální aktéry. Toto je často nemalý úkol pro člověka s diplomatickými

schopnostmi – a hlavní úlohu zde hrají starostky a starostové.

Díky komplexním pozemkovým úpravám a směnám pozemků pak mohou obce vybudovat například protipovodňová opatření, která ochrání majetek jejich obcí i občanů. Nebo naopak vybudují zadržování vody tam, kde má jedna či více obcí vlastní zdroje pitné vody. Dalším cílem pozemkových úprav jsou protierozní opatření, která zabrání degradaci půdy způsobenou vodní a větrnou erozí. Pozemkové úpravy jsou náročné pro obec i zpracovatele, mohou trvat až deset let, ale ve výsledku přinesou komplexní řešení, které zdaleka přesahuje možnosti jedné samotné obce.

Co se ovšem stane, pokud by vláda pozemkové úpravy neviděla jako prioritu a už tak nedostatečné financování ještě dále omezila? Podle **Karla Rejchrt, předsedy Komise pro Venkov, lesnictví a zemědělství a starosty obce Božanov,** důsledky mohou být dalekosáhlé, a netýkaly by se pouze už zmiňovaných negativních klimatických a environmentálních dopadů. Pokud by se pozemkové úpravy zastavily nebo se omezily v rozsahu, v jakém byly realizovány doposud, řada území se bude potýkat s problémy ohledně vlastnictví pozemků a průchodnosti krajiny. Pro některé toto může být okrajový problém, ale při strmém nárůstu domácího turismu v době pandemie covid-19 se toto téma ukázalo jako velmi aktuální. V některých místech, kde nejsou vyřešena vlastnická práva a přístupové komunikace do krajiny, může docházet dokonce ke střetům mezi turisty a místními obyvateli. Broumovsko, velmi oblíbené u návštěvníků z celé republiky, toho může být příkladem. V mnoha případech se dokonce ani zemědělec nemá jak dostat na svůj pozemek, protože není vytvořena síť páteřních polních cest. Tyto problémy mohou vyřešit právě pozemkové úpravy, ale pouze v případě, že na ně bude alokován dostatek prostředků, a to z takových zdrojů, které umožní také realizaci polních a lesních cest.

Sněmovna schválila úpravu zákona o SPÚ

Ale abychom nezůstali jen u negativních zpráv a obav, alespoň malou vlašťovkou může být zpráva z 25. září 2023. To totiž už v prvním čtení Poslanecká sněmovna schválila **úpravu zákona o Státním pozemkovém úřadu (SPÚ), která zmírní pravidla pro nakládání se zemědělskými**

pozemky, které od státu bezplatně získaly nebo získají obce a kraje. Z původních deseti let se na polovinu zkrátí doba pro dodržení účelu převodu pozemků podle převodních smluv. Od novely si vláda slibuje snížení administrativy jak pro obce, tak pro SPÚ, které si tak uvolní kapacitu pro další úkoly.

Novelou také dochází k úpravě povinnosti obce či kraje vrátit bezúplatně nabytý pozemek státu respektive zaplatit finanční náhradu za předpokladu, že byl pozemek převeden na třetí osoby. Nově bude tato povinnost vázána pouze na situaci, kdy by obsahová (nikoli formální) změna územně plánovací dokumentace neumožnila v rámci hlavního funkčního využití plochy naplnění účelu převodu pozemku.

Z pohledu obcí je každé snížení byrokracie více než vítané, jak k době zkrácené udržitelnosti uvedl starosta Karel Rejchrt. Podle něj však tato novela neřeší zásadní problém ohledně pozemků: Obce se k potřebnému majetku nedostanou bezúplatně nad rámec dosavadního zákona. Pozemky, které by obce aktuálně tolik potřebovaly pro bytovou výstavbu, výstavbu škol, sportovišť apod. nelze převést, pokud se nejedná o veřejně prospěšné stavby uvedené v územním plánu. Dostat tyto stavby do územních plánů jako veřejně prospěšné stavby je ovšem téměř nemožné.

Rozvoj obcí je ve své podstatě věc apolitická a měla by se řídit hlavně zkušenostmi z praxe. O tom svědčí i proces schválení této novely: autoři pocházejí ze všech sněmovních frakcí a v rozpravě ji podpořili zástupci všech poslaneckých klubů včetně opozice. Novelu nyní dostane k projednání Senát, a pokud projde, měla by být účinná už od 1. 1. 2024.

*Mgr. Monika Štěpánová
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů*

Zdroje:

Alarmující stav ohledně nedostatečného zajištění finančních prostředků na pozemkové úpravy pro rok 2024, Asociace podnikatelů v geomatice, ČMKPÚ a Asociace PÚ, září 2023.

Tisková zpráva SPÚ z 25. 9. 2023/Poslanecká sněmovna schválila novelu zákona o Státním pozemkovém úřadu.

Nová zelená úsporám

Pauzy a přestávky ve vypisování dotací jsou obvyklé. Známe je z naší praxe všichni a málokoho překvapí. Po letní přestávce začal proto i Státní fond životního prostředí ČR opět přijímat žádosti o podporu pro domácnosti z oblíbeného programu Nová zelená úsporám.

Opětovný příjem žádostí se otevřel minulý měsíc, v úterý 19. září 2023, kdy byl zahájen příjem žádostí od vlastníků bytových domů, a od úterý 26. září 2023 mohou žádat v rámci podprogramu Oprav dům po babičce i majitelé rodinných domů. Nová zelená úsporám, známý a oblíbený dotační titul tímto vstoupil do další fáze. A to z více úhlů pohledu, tím zásadním je zejména zdroj financí – nově je Nová zelená úsporám financována z Modernizačního fondu, který čerpá prostředky z výnosů emisních povolenek.

V minulém roce, kdy byla v rámci Nové zelené úsporám financována zejména fotovoltaika, pocházely finanční zdroje z Národního plánu obnovy, v kontextu energetické krize byly ovšem tyto zdroje vyčerpány rychleji, než Ministerstvo životního prostředí očekávalo. Nová etapa by měla přinést nejen lepší zacílení a diverzifikaci dle typu majitelů, ale i podle jejich ekonomického statusu. Nová zelená úsporám je velmi oblíbený program pro domácnosti, které žijí v rodinných či bytových domech, dlouhodobě podporuje energetické úspory, a to mj. i díky snadné administraci žádosti, která je jedním z poznávacích prvků programu.

Pravidla, která s sebou dotace v rámci Nové zelené úsporám přináší, jsou i nadále pro uživatele velmi příjemná. **Dotace, která může činit až 50 % způsobilých výdajů, se vyplácí až po realizaci.** Byl ale navýšen příspěvek na zateplení, které generuje nejvyšší energetické úspory, což domácnosti uvítají. I nadále lze čerpat příspěvek na instalaci solárních systémů, nabídka podporovaných tepelných čerpadel se ale rozšířila. V oblasti novostaveb je podpora za-

cílená pouze na ty nejúspornější budovy, u kterých bude efekt energetických úspor nejvyšší, což se samozřejmě dalo čekat. Realizace zelených střech, využití dešťové a odpadní vody či instalace dobíjecích stanic pro elektromobily jsou navázány na další úsporná opatření v oblastech výstavby, zateplení nebo zdrojů energie.

Vítanou novinkou je nyní výměna starých plynových kotlů za tepelná čerpadla. Zachovány zůstaly známé bonusy za kombinaci více opatření v jedné žádosti a deseti-procentní navýšení celkové dotace pro žadatele ze znevýhodněných regionů, čímž se snaží stát tyto regiony v souladu s programovým prohlášením vlády více podporovat. Opět se navíc zjednodušila administrace žádostí, **nově už není nutné dokládat účetní doklady a u některých opatření ani projektovou dokumentaci a energetické hodnocení.**

Pravděpodobně tou největší změnou oproti minulým obdobím je **možnost čerpat v některých podprogramech Nové zelené úsporám investiční podporu zálohově.** Dosud to bylo umožněno pouze rodinám s nižšími příjmy v Nové zelené úsporám Light, nově to je umožněno také mladým rodinám.

V médiích hojně probíraný je zejména podtitul „Oprav dům po babičce“, kde jsou pravidla čerpání v zásadě stejná jako ve standardní Nové zelené úsporám. Velkou výhodou je ale výše zmíněné zálohové financování. To lze využít v případě komplexního zateplení, kde je rovněž až 50% dotace, přičemž lze získat až milion korun

předem. Rekonstrukci domu je samozřejmě možné doplnit i o další aktivity, jako je třeba fotovoltaika, výměna zdrojů energie, rekuperace a další. I zde domácnosti ze znevýhodněných regionů dostanou další

podporu, tu navíc získají rodiny i na každé nezaopatřené dítě.

Vlastníci bytových domů z řad obcí, příspěvkových organizací, škol, veřejné správy, nadací apod. mohou žádat o podporu všech typů úsporných opatření tak jako domácnosti, a stejně jako ostatní žadatelé nemusí se už prokazovat účetními doklady, což veřejnému sektoru velmi zjednodušuje práci a Svaz měst a obcí toto vítá.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů*

Jak nejlépe nastavit meziobecní spolupráci v České republice?

Odpoověď na tuto otázku, kterou již řadu let řeší představitelé obcí i měst a další aktéři regionálního rozvoje v území, hledala i konference se stejnou otázkou ve svém názvu, kterou pod záštitou poslankyně Věry Kovářové 21. září 2023 organizovalo v Poslanecké sněmovně Ministerstvo vnitra ve spolupráci s OECD. (Pozn. redakce: tématu intenzivnější meziobecní spolupráce jsme se věnovali již v INS č. 8–9/2023 na str. 14.)

Také Svaz měst a obcí dlouhodobě podporuje koncept meziobecní spolupráce na úrovni dobrovolných svazků obcí. Po mnoha letech se jako výstup dvou projektů realizovaných Svazem v minulých letech podařilo splnit jeden z jejich cílů, a to ukotvení meziobecní spolupráce jako systémového nástroje spolupráce obcí v právním řádu ČR. Jak jistě víte, aktuálně se nyní nachází v Poslanecké sněmovně v druhém čtení novela zákona o obcích, která zavádí **zcela nový institut společenství obcí**, které umožní hlubší spolupráci mezi obcemi v rámci obvodu obce s rozšířenou působností. Obcím pomůže efektivněji plánovat různé aktivity a realizovat rozvoj v řadě činností, např. při plánování péče o seniory, zajišťování školní i předškolní docházky, řešení odpadů či dopravních služeb. Se snížením administrativy, zvýšením kvality a rychlosti rozhodování či s úsporou nákladů pak obcím pomůže **tzv. létající úředník**, kterého budou obce společenství sdílet především pro výkon státní správy. Pokud vše půjde v procesu projednávání v Poslanecké sněmovně dle plánu, tak účinnost novely by mohla být již od 1. ledna 2024.

Zdá se, že po letech byla nalezena shoda, jak přistoupit k podpoře meziobecní spolupráce a pokusit se zefektivnit výkon veřejné správy ve velmi fragmentované sídelní struktuře České republiky, kde 85 % obcí má méně než 2000 obyvatel, a zároveň opustit názory redukovat počet obcí jejich slučováním. V území obce již dávno spolupracují, ať už ve formě dobrovolných svazků obcí ne-

bo nástroje CLLD, přičemž oba nástroje mají zcela zásadní přínos pro rozvoj území.

Jak uvedl místopředseda Svazu Pavel Drahoz, ve svém vystoupení, nově zaváděný institut společenství obcí jako institucionalizovaná forma meziobecní spolupráce na zcela dobrovolném základě umožní obcím mít le-

gislativní oporu pro sdílení a společný výkon jak samosprávného, tak přeneseného výkonu veřejné správy. A co je také důležité, takto odspodu z území budovaná společenství obcí nabízí zachování výkonu proklientsky orientované veřejné správy a služeb co nejbližší občanům a je také šancí pro koordinaci strategického rozvoje a budování finanční autonomie těchto entit.

V úvodu Konference byla představena v březnu zveřejněná zpráva OECD Přehled o stavu veřejné správy ČR, který obsahuje i klíčová doporučení pro posílení meziobecní spolupráce. Jaké by měly být klíčové priority pro posílení meziobecní spolupráce v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu? Jsou to např. tyto: vyvinout systém indikátorů pro hodnocení kvality a nákladů poskytování veřejných služeb, na základě dat rozvíjet dlouhodobou meziobecní spolupráci ve funkčních územích a v neposlední řadě zavést finanční pobídky na podporu meziobecní spolupráce, jako

speciální granty, úpravu daňového systému. Samozřejmě zásadní je vymezit oblasti a rozsah spolupráce a zodpovědnosti ve výkonu správy. Zpráva také doporučuje využít sdílení dobré praxe a osvědčených postupů při zavádění meziobecní spolupráce.

Příklad úspěšně fungujícího dobrovolného sdružení obcí Mikroregionu Stražiště prezentoval jeho dlouholetý předseda a zároveň místostarosta města Pacov Lukáš Vlček, který dlouhodobě podporoval meziobecní spolupráci i na půdě Svazu jednak v rámci svého zapojení do projektů Svazu a jednak jako předseda Regionální komise Svazu. Mikroregion Stražiště, které pokrývá celé území ORP Pacov, managementu, právního poradenství, přes dotační a projektové poradenství členským obcím a dalším partnerům (podnikatelé, NNO), společné veřejné zadávání až po realizaci rozvojových infrastrukturálních projektů (např. Dům sociálních služeb, sportovní infrastruktura apod.). Kvalitu služeb, mezi které patří např. příprava žádostí do dotačních programů nebo řízení společných projektů, zajišťuje profesionální aparát mikroregionů, který je financován na základě konkrétních vykonávaných služeb nebo projektů. Právě profesionalizaci personálních kapacit považuje Lukáš Vlček za základní podmínku kvalitně fungujícího svazku obcí s tím, že je nutné

myslet i na průběžnou výchovu budoucích profesionálů v území i ve spolupráci s univerzitami a při vytváření vhodných pracovních podmínek (např. možnost zkrácených úvazků). Úspěch ve funkční a profesionální spolupráci obcí dle něj spočívá ve splnění následujících aspektů: právní rámec – lidé – zdroje – aktivity.

Poslední blok konference přinesl několik příkladů, jak k meziobecní spolupráci přistupují různé evropské země jako Francie, Německo, Španělsko nebo severské země. Odlišnosti v nastavení meziobecní spolupráce vychází ze struktury veřejné správy každé země. Svým přístupem nejbližší naší situaci je nastavení meziobecní spolupráce ve Francii a Španělsku, kde je spolupráce založena na dobrovolnosti, avšak za systémové podpory z národní úrovně. Odlišný přístup aplikovaly severské země a Německo, kde do-

cházel buď ke slučování obcí (severské země), nebo k povinné meziobecní spolupráci (Německo). Ať tak či tak, meziobecní spolupráce vykazuje pozitivní přínosy: zefektivnění a zkvalitnění výkonu veřejné správy a služeb pro občany, sdílení profesionálního aparátu, koordinace rozvoje území, realizace infrastrukturních projektů apod.

Jak zdůraznil Anti Moisio, hlavní ekonom z Centra OECD pro podnikání, malé a střední podniky, regiony a města pro úspěšné fungování meziobecní spolupráce je klíčové nastavit právní, fiskální a institucionální rámec. Právní rámec znamená legislativní ukotvení meziobecní spolupráce včetně dostatečně jasného vymezení působnosti a kompetencí. Fiskální rámec by měl nastavit systém financování a podpory spolupráce, jak ze zdrojů samotných obcí, tak z národní úrovně v podobě daňového nastavení nebo grantů

vého financování. V neposlední řadě je třeba dobře nastavit také Institucionální rámec spolupráce – založení organizace MOS a její smluvní zajištění, společné rozhodovací orgány a vymezení jejich kompetencí apod.

Závěrem lze říci, že každá země uplatňuje svůj specifický přístup k řešení meziobecní spolupráce. Ty země, které vytvořily komplexní a dobře definovaný rámec pro její fungování, jsou ve funkčnosti spolupráce úspěšnější než země, které mají spolupráci volně nastavenou. Dobré právní zakotvení meziobecní spolupráce v České republice je tedy důležitým a správným krokem na cestě k úspěšné spolupráci obcí v území a zvýšení efektivity a kvality veřejné správy.

Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů

Jak splnit požadavky zákona o ochraně oznamovatelů

Svaz ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy uspořádal dne 8. září 2023 pro zástupce obcí a měst a jimi zřizovaných organizací, zejména škol, webinář na téma: „Jak splnit požadavky zákona o ochraně oznamovatelů“. Webinář tématicky navázal na náš článek uveřejněný v čísle 8-9/2023 Informačního servisu. Pro připomenutí hlavních zásad zákona přinášíme výstup z webináře.

V rámci webináře vystoupili: Jiří Kapras, ředitel Odboru střetu zájmů a boje proti korupci z Ministerstva spravedlnosti, Jana Šmíd Winterová, ředitelka Odboru podpory škol a zřizovatelů z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Filip Radkovský z platformy NNTB a Petr Malíšek z advokátní kanceláře KVB.

Zákon vstoupil v účinnost

V úvodu webináře Jiří Kapras uvedl, že zákon o ochraně oznamovatelů nabyl účinnosti dne 1. srpna 2023. Částečný odklad účinnosti platí pro střední podniky a soukromoprávní zaměstnavatele. Od 1. srpna 2023 tak musí povinnosti stanovené zákonem plnit všichni veřejní zadavatelé s dále uvedenými výjimkami.

Na koho povinnost dopadá

Povinnost zavést vnitřní oznamovací systém nemají obce s méně než 10 000 obyvateli. Tuto povinnost rovněž nemají právnické osoby zřízené či založené územně samosprávnými celky, pokud zaměstnávají méně než 50 zaměstnanců. Je nutno uvést, že výjimka pro obce s méně než 10 000 obyvateli platí bez ohledu na to, kolik mají zaměstnanců, či zda vykonávají působnost v oblasti

správy odvodu za porušení rozpočtové kázně. Naopak povinnost pro právnické osoby zřízené či založené územně samosprávnými celky platí vždy, mají-li více než 50 zaměstnanců. Povinnost tak dopadá i na příspěvkovou organizaci či komunální podnik založený obcí s méně než 10 000 obyvateli, pokud příspěvková organizace či komunální podnik zaměstnává více než 50 zaměstnanců. Lze shrnout, že pro povinnost zřídit vnitřní oznamovací systém je u příspěvkových organizací a komunálních podniků rozhodný počet zaměstnanců, u obcí rozhoduje počet obyvatel.

Počet obyvatel se u obcí stanoví k 1. květnu příslušného kalendářního roku. Stanovení počtu obyvatel vychází z bilance počtu obyvatel Českého statistického úřadu, která se zpracovává k 1. lednu daného kalendářního roku. Počet zaměstnanců se stanoví v souladu s definicí v zákoníku práce. Jedná se o osoby zaměstnané na hlavní pracovní poměr, zaměstnance pracující na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, ale i o agenturní zaměstnance. Na počet zaměstnanců nemá vliv velikost úvazků. Do počtu zaměstnanců se počítají i zaměstnanci, kteří čerpají mateřskou nebo rodičovskou dovolenou. Počet zaměstnan-

ců se určuje k 1. lednu příslušného kalendářního roku a je určující pro celý kalendářní rok.

Co povinný subjekt musí

Ředitel Jiří Kapras se při webináři věnoval povinností, které pro povinné subjekty ze zákona vyplývají. Nejdůležitější a základní povinností je určit příslušnou osobu. Je to osoba, která přijímá oznámení, eviduje je a vyřizuje, tedy posuzuje jejich důvodnost. Příslušná osoba navrhuje zaměstnavateli nápravná opatření a komunikuje s oznamovatelem. Příslušná osoba ručí za správné fungování vnitřního oznamovacího systému. Zákon nestanoví specifické požadavky, které musí příslušná osoba splňovat. Vyžadována je zletilost, svéprávnost a bezúhonnost. Příslušná osoba musí při výkonu své činnosti postupovat nestranně, primárně musí hájit zájmy oznamovatele, nikoliv zaměstnavatele. V této souvislosti se mohou objevit otázky, zda je vhodné, aby příslušnou osobou byl někdo z vedení povinného subjektu. Není vhodné, aby to byl např. ředitel školy nebo tajemník úřadu. Zákon to sice nezakazuje, ale je nutné, aby v takovém případě byla zajištěna nestrannost pověřené osoby.

Povinný subjekt je povinen poučit příslušnou osobu o jejich právech a povinnostech, které ji vyplývají ze zákona. O tomto poučení by měl být vyhotoven písemný záznam. Povinný subjekt je povinen zajistit, aby příslušná osoba postupovala v souladu se zákonem a aby oznamovatel měl možnost podat oznámení písemně, telefonicky i osobně. Povinný subjekt musí příslušné osobě vytvořit podmínky, aby mohla své povinnosti plnit. Povinný subjekt se nesmí dopouštět odvetných opatření vůči oznamovateli ani osobám oznamovateli blízkým. Proces úkonů příslušné osoby je uzavřen návrhem nápravných opatření povinné osobě, pokud příslušná osoba vyhodnotila, že podnět byl důvodný. Povinný subjekt není vázán návrhem příslušné osoby, ale musí nějaká nápravná opatření přijmout. Pokud tak neučiní, vystavuje se riziku pokuty a odpovědnosti za přešůpek. Oznamovateli se navíc v takovém případě otevírá možnost využít vnější oznamovací systém a oznámení uveřejnit.

Pro koho je vnitřní oznamovací systém určen

Vnitřní oznamovací systém je určen primárně pro pracovníky, nikoliv pro klienty či nespokojené občany. Lze předpokládat, že celá řada oznámení, která budou napadat do systému, nebude splňovat podmínky pro podání dle zákona o ochraně oznamovatelů. Důležitý je pracovní kontext. K jednání musí dojít u zaměstnavatele a oznamovatelem může být jen osoba vykonávající pro něj práci. Zaměstnavatel si může určit, že do systému pustí pouze své zaměstnance a nikoliv už zaměstnance např. svých dodavatelů nebo osoby samostatně výdělečně činné. Pokud tyto osoby povinný subjekt chce vyloučit z oznamovacího systému, musí o tom předem informovat způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Podpora z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Ředitelka Jana Šmíd Winterová představila nový Odbor podpory škol a zřizovatelů, který byl zřízen na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy k 1. červenci 2023. Odbor vytváří systém metodické podpory škol a zřizovatelů prostřednictvím tzv. středního článku podpory. Odbor vydal informační leták k zákonu o ochraně oznamovatelů. Ředitelé škol si primárně nebyli jisti, zda na ně povinnost zákona o ochraně oznamovatelů dopadá. Mezi časté dotazy směrem k MŠMT patřilo, zda lze příslušnou osobu určit i osobu mimo danou školu, tedy osobu externí. V souladu s § 8 odst. 2 lze pověřit i externí

osobu, ale odpovědnost za vedení vnitřního systému a plnění povinností je na řediteli školy. Ředitelům škol byl zaslán i odkaz na vzorovou vnitřní směrnici, kterou připravilo Ministerstvo spravedlnosti, a je umístěn na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti <https://oznamovatel.justice.cz>.

Jak si zajistit bezpečné technické řešení

Filip Radkovský z platformy Nenech to být představil možnosti technických řešení ochrany oznamovatelů a jejich využití. Zaměstnavatelé si pořizují technická řešení nejen za účelem splnění legislativy, ale i jako compliance (etikou) linku a pro získávání zpětné vazby od zaměstnanců. Kvalitní platformy pro whistleblowing hlídají lhůty, přístup má jen příslušná osoba, zajišťují archivaci a oznamovatel je více motivován napsat přes vnitřní oznamovací systém. Mnohé platformy umožňují širší využití, např. schránka na sběr nápadů či pokládání dotazů, propojení managementu s řadovými zaměstnanci, což může vést k finančním úsporám i snížení fluktuace.

Před zavedením whistleblowingu je nutné si odpovědět na otázky: k čemu bude sloužit, kdo bude řešit, jak se bude komunikovat a skrze jaký nástroj. Filip Radkovský představil i alternativní možnosti ke komplexnímu technickému řešení, které však mohou mít řadu negativ, zejména pokud se týká zabezpečení přístupu k oznámení pouze pro příslušnou osobu nebo např. dostupnosti telefonní linky 24/7. Interní komunikační platformy mohou vzbuzovat nedůvěru ohledně zabezpečení přístupu k oznámení. Následně byl popsán systém fungování externích whistleblowingových platform na příkladu platformy Nenech to být. Oznamovatel přes jednoduchý formulář podá oznámení. Odeslané oznámení uvidí příslušná osoba v přehledné administraci, následně je možné prostřednictvím platformy komunikovat s oznamovatelem, a to i anonymně, pokud by povinný subjekt dobrovolně přijímal i anonymní podání. Oznamovací formulář lze upravit na míru organizaci. Prostředí pro administraci je pro příslušnou osobu přehledné, umožňuje nastavení řady funkcí, které mohou zjednodušit a usnadnit příslušné osobě práci.

Filip Radkovský upozornil, že při zavádění externí whistleblowingové platformy je zásadní maximální bezpečnost takové platformy. Mezi doporučení patří, aby platforma disponovala koncovým šifrováním E2EE, který zajistí, že komunikace probíhá pouze mezi příslušnou osobou a oznamovatelem.

Pokud je komunikace šifrovaná, nehrozí, že by se k oznámení dostala třetí osoba. Přístup do systému by neměli mít ani vývojáři. Rovněž je dobré si ověřit, že jsou data uložena na bezpečném cloudu v rámci Evropské unie. Společnosti poskytující technická řešení by měly mít také zaveden certifikát ISO 2001 a k přístupu do systému využívat dvoufázové ověření (2FA). O serióznosti dodavatele svědčí i to, že jsou pravidelně prováděny penetrační testy. Je nutné uvést, že zákon nestanoví požadavek na zavedení softwarového řešení.

S ochranou oznamovatelů pomáhá i Právní poradna Svazu

V závěru webináře vystoupil Petr Malíšek z advokátní kanceláře KVB, která provozuje právní poradnu Svazu. Stručně shrnul situaci před účinností zákona, kdy směrnice nebyla včas implementována a nastala tak její přímá aplikovatelnost. V souvislosti s přípravou zákona se na právní poradnu postupně začaly obce obracet s dotazy. Problém se objevil s výkladem § 8 ohledně naplnění podmínek pro vznik povinnosti zavést vnitřní oznamovací systém. Ministerstvo spravedlnosti k § 8 ohledně uplatnění podmínek následně vydalo výkladové stanovisko, které v úvodu uvedl ředitel Kapras. Petr Malíšek uvedl nejčastější dotazy, se kterými se na právní poradnu obce obrazejí. Upozornil na neseriózní praktiky, se kterými se potkávaly obce, které nemají povinnost zavést vnitřní oznamovací systém a jimž byly poskytovány zavádějící informace ze strany některých privátních subjektů.

Na co jsme se ptali

Poslední část webináře byla věnována otázkám, které vyvstaly v průběhu webináře. Ředitel Kapras odpověděl dotaz na možnost či nemožnost sdílení vnitřního oznamovacího systému mezi obcemi a jí zřízenou či založenou právnickou osobou a mezi obcemi navzájem. Zákon je po vzoru Směrnice ohledně možnosti sdílení vnitřního oznamovacího systému mezi veřejnými zadavateli velmi přísný. Sdílení vnitřního systému je umožněno pouze obcím mezi sebou. Ministerstvo spravedlnosti vzneslo dotaz i na Evropskou komisi s tím, že bylo poukazováno na specifické postavení zejména příspěvkových organizací v rámci veřejné správy. EK přesto setrvala na svém názoru, že nelze sdílet mezi obcemi a jí zřízenou příspěvkovou organizací či založenou právnickou osobou ani mezi těmito osobami navzájem. Sdílení je tak umožněno pouze mezi obcemi navzájem. Povinný subjekt ale může vedením

vnitřního oznamovacího systému pověřit jinou osobu. Příspěvková organizace by tak mohla uzavřít smlouvu se svým zřizovatelem, ale v takovém případě musí být vnitřní oznamovací systémy datově oddělené.

Další dotaz se týkal dokládání bezúhonnosti příslušné osoby. Jiří Kapras informoval, že probíhá jednání s Ministerstvem vnitra o možnosti zavedení nové agendy, která by opravňovala orgán veřejné moci přistupovat do rejstříku trestů za účelem ověření bez-

úhonnosti. V současné době si může orgán veřejné moci vyžádat od Rejstříku trestů výpis z evidence Rejstříku trestů týkající se příslušné osoby. Žádost se podává v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Bezúhonnost může doložit výpisem z RT i sama příslušná osoba.

Poslední dotaz se týkal možnosti metodické podpory Ministerstva spravedlnosti ohledně věcné působnosti zákona, zejména nejasností ohledně oznámení činnosti, která

má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč. Ředitel potvrdil, že aplikace může být problematická. S ohledem na rozsah nelze vydat kompletní výčet přestupků, o které by se mohlo jednat. Výhledově by mohl být vydán přehled nejčastěji oznamovaných přestupků, již teď je zřejmé, že půjde zejména o přestupky na úseku inspekce práce.

Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce

Veřejnoprávní smlouvy v působnosti obcí

Problematika veřejnoprávních smluv je a byla pro obce velmi aktuálním tématem, kterým se v poslední době v rámci své publikační činnosti zabýval Hynek Pečinka, právník a zástupce vedoucího Odboru sociálních věcí statutárního města Olomouce, kterému jsme položili v souvislosti s jeho profesí několik otázek.

Jako právník statutárního města Olomouce máte možnost připomínkovat řadu legislativních i nelegislativních materiálů, které Svaz jako povinné připomínkové místo obdrží. Jaké oblasti se nejčastěji věnujete a v čem je pro Vás práce v rámci komunální sféry zajímavá?

Na našem úřadě působím už dvacet let, když tehdejší rada města dala prostor pro zřizování míst pro právníky na jednotlivých odborech. Většina odborů olomouckého magistrátu tak má svého právníka nebo i několik, kteří se mohou více do hloubky orientovat v tématech specifických pro konkrétní oblast veřejné správy, kterou jejich odbor spravuje. Já jsem nastoupil jako právník odboru sociálních věcí, věnuji se tedy nejvíce sociální problematice, kterou město zajišťuje v přenesené i samostatné působnosti. Nejčastěji jsou to záležitosti spadající do oblasti sociálně-právní ochrany dětí, veřejného opatrovnictví, sociálních služeb. V těchto věcech také za město Olomouc připomínkujeme materiály, s nimiž nás Svaz osloví. Jinak je při mé práci velmi často potřeba průřezový přístup – v rámci sociálně-právní ochrany například úřad vystupuje jako opatrovník dítěte v dědickém řízení, v rámci veřejného opatrovnictví lidí s omezenou svéprávností je třeba řešit dopady trestné činnosti vůči těmto osobám, jejich exekuce, insolvence či neplatnost jimi uzavíraných smluv. Náš odbor také projednává přestupky v agendách, které jsou mu svěřeny, administruje veřejné zakázky u městských zařízení sociálních služeb a třeba taky poskytuje dotace. Naštěstí je u nás na úřadě zvykem spolupracovat mezi odbory, takže je možnost poradit se s ostatními kolegy – specialisty na danou agendu, případně využít externí advokátní poradenství. A k po-

slední části otázky: Práce pro město je pro mě zajímavá právě tím, jak je pestrá a mnohotvárná a stále je v ní něco nového.

Jaká jsou hlavní úskalí, se kterými se při Vaší práci potýkáte?

Určitě bych zmínil nepředvídatelnost toho, jak dlouho vydrží aktuální podoba právní úpravy, podle které při výkonu veřejné správy postupujeme. I v sociální oblasti jsou některé pasáže zákonů novelizovány takřka pořád, zatímco ty, které by za to stály a dlouhodobě na to upozorňujeme, odpovědná místa nechávají bez povšimnutí. Mám také pocit, že stát nařizuje obcím neustále nové povinnosti, aniž by je doprovodil zvýšením příspěvku na výkon přenesené působnosti. V případě velkých měst, jako je to naše, s velkým úřadem se to jistě zvládnout dá, ale menším obcím rozhodně nezávidím. A všichni jistě máme společné zážitky plynoucí z určitého zhrubnutí klientů v posledních letech, ze zneužívání informačního zákona a podobně.

Nedávno Vám vyšla publikace týkající se problematiky veřejnoprávních smluv. Mohl byste nám ji blíže představit?

Během covidové doby jsem si na náhle vzniklý volný čas naordinoval dálkové postgraduální studium veřejného práva a jedním z jeho výsledků je publikace Veřejnoprávní smlouvy v působnosti obcí (nakladatelství Wolters Kluwer). Snažil jsem se téma uchopit prakticky, aby nevznikla akademická práce, ale spíše příručka pro úředníky a představitele obcí. Proto jsou v ní zmíněny záležitosti společné pro všechny veřejnoprávní smlouvy, hlavní část knížky se ale věnuje veřejnoprávním smlouvám podle jednotlivých zákonů, podle nichž obec

Hynek Pečinka

Absolvent Právnické fakulty UP Olomouc (Mgr.), Právnické fakulty UK v Praze (JUDr.) a Ústavu práva a právní vědy v Praze (LL.M.). Od roku 2003 je zaměstnán jako právník u statutárního města Olomouce. Profesně se zaměřuje především na správní, komunální a sociální právo a problematiku veřejného opatrovnictví, sociálně-právní ochrany dětí a práva neziskového sektoru s nutným přesahem do jiných oborů, s nimiž jako právník územní samosprávy přichází do styku. V těchto oborech se také věnuje lektorské činnosti pro úředníky územních samosprávních celků a publikuje v odborném tisku.

vykonává samostatnou a přenesenou působnost. Vedle charakteristiky dané smlouvy je i její vzor vycházející z konkrétní praxe některé z obcí, odpovídající platné právní úpravě. Publikace právě vyšla u renomovaného právního nakladatelství a budu rád, pokud se jí budou inspirovat kolegové a kolegyně z malých i větších obcí.

Za rozhovor děkuje Claudia Šrámek

Někdy se musí jít do rizika, aby vzniklo něco nového

Na začátku tohoto školního roku městys Loučeň, obec ve Středočeském kraji o 1385 obyvatelích a místních částech Loučeň, Patřín, Studce, Studečky a lokalitě Na Vinice, otevřel zcela novou mateřskou školku. Pod vedením Marty Peterkové, starostky městyse, která obhájí tento post už druhé volební období a v zastupitelstvu působí ještě déle, se jim podařilo nadělit si tento dárek vlastně k 800 letům od vzniku obce. Byly to tedy štědré narozeniny. Kroky k výstavbě byly zahájeny už za doby covidu, realizace proběhla v době krize a trvala přes jedno volební období. Stálo to spousty času a nervů a energii do realizace vloženou nelze ani počítat. Ale povedlo se. A my se teď ptáme, jaké to bylo, projít si celým procesem, vzít na sebe obrovské riziko a dotáhnout akci až do zdárného konce.

Paní starostko, kdy vznikl nápad na novou mateřskou školku a co bylo tím hlavním důvodem se do ní pustit?

Podnětem k úvaze rozšířit kapacitu školky byly v první řadě prosby maminek, které chtěly nastoupit do práce a neměly kam umístit své děti. Několik let po sobě byla žádána Krajská hygienická stanice v Nymburce o výjimku z navýšení kapacity. Hygienické podmínky stávajících prostor v budově školy již ale neumožňovaly požadované navýšení na 60 a více dětí. V roce 2019 zastupitelé zhodnotili situaci nárůstu populace a rozhodli se vybudovat novou, samostatně stojící školku. Prostory dosavadní školky v budově základní školy by mohly být navíc využívány školou, které chyběly místnosti učeben, družiny atd. A tak jsme přikročili k realizaci – v letech 2020 až 2021 byla vyhotovena projektová dokumentace a zajištěno stavební povolení. Po vyhlášení výběrového řízení se uzavřela smlouva s vítězem a byla zahájena výstavba. A stavebně bylo dílo předáno v červnu 2023 kdy nastoupila firma, která kompletně vybavila školku zakázkovým nábytkem. No, a v září 2023 jsme otevřeli.

Když jste viděla orientační částku, za kterou by výstavba byla realizována, nebála jste se, že ji neseženete?

Ano, ovšem, částka, která byla na základě

projektové dokumentace vypočítána, byla nejen v mých očích, ale i dalších zastupitelů nepředstavitelná. Vzhledem k tomu, že se 30 let pohybuji ve stavebnictví a vidím, kam směřuje, tak jsem si řekla, že pokud se rozhodneme vybudovat novou školku, musíme začít hned, protože levněji ji v dalších letech nepostavíme. Byl to opravdu trochu risk začít stavět bez dotací, ale vyhlášení dotačních titulů bylo již avizované, tak jsme se projektově připravili a vše jsme v zastupitelstvu i s občany prodiskutovali. Okamžitě po vyhlášení dotačních výzev jsme žádali o dotaci na Ministerstvo financí a následně na IROP. A dopadlo to dobře. Na přelomu doby od zahájení stavby a schválení a vyplacení dotace bylo však nutné požádat banku o úvěr. Ten jsme získali a z něj čerpáme finance i na dostavbu vodovodu a kanalizace – část obce nebyla dotažená a občané byli často už od června bez vody. Všichni v zastupitelstvu jsme cítili, že to musíme řešit.

V době realizace probíhala covidová epidemie, pak finanční krize, pokud bychom to počítali od doby, kdy se připravoval projekt až po výstavbu samotnou, neměla jste problém s cenami materiálu a prací?

Jak jsem se již zmínila, ceny ve stavebnictví mají za posledních pár let vzestupnou tendenci a v poslední době obzvlášť. Reali-

zaci stavby vysoutěžila firma, s kterou byla podepsána smlouva s jasně danou částkou za zhotovení díla, prostě se stropovou cenou. A za tuto sumu byla školka opravdu i postavena. Při realizaci stavby se zastupitelé rozhodli navíc zainvestovat ještě i do stavby nového oplocení části areálu školy a do nové přístupové cesty a zpevněných ploch. Jsem si jistá, že jsme stavbu pořídili za cenu, která by dnes byla mnohem vyšší. Dle informací z okolních měst a obcí, kde chystají podobné projekty, je počítáno s mnohem vyšší investicí dle kapacity. Už v tuto chvíli víme, že jsme díky naší rychlé přípravě a následné realizaci vlastně ušetřili. A navíc, peníze jsme investovali do našich dětí..., do naší budoucnosti.

Otevření mateřské školky jste měli ambiciózně naplánované na 1. 9. 2023 s tím, že faktický provoz začne od 4. 9. 2023. Jaké byly prázdniny a poslední týden před zahájením školního roku?

Poslední týden v srpnu se montovalo, uklízelo, vybalovalo a 1. 9. 2023 bylo hotovo. S posledními úpravami jsme finišovali ještě ve čtvrtek do noci a během celého dopoledne v pátek 1. 9. Chvilími jsme propadali panice, zda se vše dokončí do slavnostního otevření, pracoval každý, kdo měl ruce a nohy (nejen učitelky a uklízečky, ale také

já s dalšími zastupiteli, zaměstnanci městyse Loučeň atd.). Vše na minuty klaplo a návštěvníci mohli vidět novou školku v celé své kráse. Naším dětičkám jsme předali novou školku s kapacitou 72 dětí – tři kompletně nově vybavené třídy krásným barevným nábytkem a včetně technického vybavení. Zároveň se také dokončovaly stavební práce v budově školy, v bývalých prostorech po mateřské škole. I to se zvládlo a zrekonstruované prostory pro školní družinu, počítačovou učebnu a kabinet byly hotové. Od 4. 9. 2023 se v obou budovách mohlo začít tzv. s ostrým provozem. Když se chce, je motivace, hnací motor, pár nadšenců..., je možné zvládnout cokoli.

Současně v obci dobudováváte kanalizační a vodovodní řad. Jedná se rovněž o velký a finančně náročný projekt. A realizovaný rovněž v době nejistoty. Co byl hlavní impuls se nebát a jít do toho?

Akce „Prodloužení vodovodu a kanalizace včetně intenzifikace ČOV“ je náš další velký projekt. Věřím, že i tento záměr, byť finančně náročný, bude zpětně i určitým přínosem pro městys Loučeň. Ono je těžké označit, kdy je doba jistá či nejistá pro realizaci tzv. větších projektů. Před novým „projektem“ je potřeba vždy dát na misky vah to, co

je potřeba řešit, jak se ulehčí obyvatelům život, případně jaký to bude mít vliv na přírodu a na život v městysu, a pak je třeba se umět správně rozhodnout. Samozřejmě, musí se brát v úvahu i finance. Ale jak říkala moje babička, peníze budou, ale my ne. Nechceme nechat našim potomkům jen dluhy, ale také chceme, abychom tu žili v čistotě a v pohodlí, abychom

využívali nové technologie. Současnými investicemi navíc zhodnocujeme i majetek obce, který je tu pro nás všechny. Impuls na realizaci vodovodu, kanalizace a intenzifikace ČOV se opět odrazil od reakcí obyvatel. Ono odpovídat občanům Studentů, Studeček a části obce Na Vinici na otázky typu, kdy budeme mít také u nás pitnou vodu?, jak máme řešit likvidaci odpadních vod, když je nikdo nechce vyvážet nebo je to čím dál tím dražší? a podobně bylo těžké. Studce a Studečky jsou částmi naší obce a byť jsou malé, žije zde mnoho mladých lidí s rodinami, stěhují se do starších domků, které rekonstruují, a tak obec opět ožívá. Vodu dosud čerpají ze starých studen, kde není kvalitní voda, a to i vzhledem k tomu, že odpadní vody byly historicky vypouštěné do jímek (mnohdy neizolovaných s přepadem do vodoteče atd.) a to vše má velký vliv na podzemní vody. Při výstavbě stále nových studní jsou podzemní vody odčerpávány a mnohdy se stalo, že při stavbě nové studny ubyla voda v sousedních stavbách. Takový začarovaný kruh. Obyvatelé samotné Loučeň a Patřína jsou na vodovod a kanalizaci již řadu let napojeni a obec si v době realizace rovněž brala úvěr. Rokovali jsme o závazku dobudování vodovodního a kanalizačního řadu na zastupitelstvu

dlouho, počítali jsme horem dolem a došli jsme k tomu, že všichni obyvatelé mají stejný nárok na „moderní a plnohodnotný“ život se stejnými podmínkami a výhodami. Navíc, pokud je nemovitost napojená na inženýrské sítě, získává nejen větší hodnotu, ale také umožňuje kvalitnější bydlení a lidé, kteří tuto nemovitost využívali pouze rekreačně, se pak zpravidla přihlásí i k trvalému pobytu, což je pro městys přísun peněz do obecního rozpočtu.

Co pro Vás bylo v době této realizace nejtěžší? Byly chvíle, kdy jste si řekla, jestli to máte vlastně zapotřebí?

Tak to je přesná otázka, hezky na tělo. Zejména o školce a vodovodu se mi v posledních týdnech hodně zdálo. Opravdu, mnohokrát jsem si řekla, zda mi ty nervy a noční můry stojí za to. Že jsem si mohla v klidu podnikat, projektovat a řešit si pouze své starosti. Nikdy není možné se zavděčit všem a každý si chce řešit jen ten svůj problém a chtějí po Vás jako po starostce, ať to zařídíte. Starosta či starostka, to je jedno, jestli je to pán nebo paní, na obci naší velikosti dělá vše, od vyplňování nesukutečného množství formulářů a různých hlášení, přípravy materiálů pro nové projekty, práce při stávajících akcích, řešení dotazů nejen od místních občanů, ale vlastně od kohokoliv, řeší spory mezi sousedy, řeší psy, kteří utekli, ztracené kočky a i králíčky, prostě je takový „all in one“ v dané obci. Opravdu je to široký záběr a my za sebou nemáme odborný aparát. Navíc je nutné se stále vzdělávat. Současně přijmete o soukromí. Jak jsem nedávno četla, starosta má fungovat 24 hodin denně a 7 dní v týdnu v celém roce, jak se teď s oblibou moderně říká, 24/7/365... A opravdu, mnohokrát už jsem se s tímto názorem setkala i z řad občanů. Ale i starosta je jen člověk a občas potřebuje „vypnout“, někdy jsme nemocní, něco se stane v rodině. Je to určité poslání a musí to člověka bavit a naplňovat. Což mne zatím ještě baví. Takovým pozitivním impulsem a motivací je, když

se něco podaří, třeba jako teď ta školka. Někdy stačí i vlídné slovo a drobná pochvala. Starostuji celým svým srdcem a přesvědčením, že to snad dělám dobře. Věnuji této funkci hodně času a bez dobrého zázemí doma, bez přátel a bez kolegů zastupitelů a zaměstnanců, by nebylo možné vše zvládat.

Jak snadné či těžké pro Vás bylo čerpání dotací?

Čerpání dotací je v podstatě jediná možnost, jak získat finance, aby bylo možné cokoli většího v obci budovat. Taky jsme měli velké štěstí na firmu, se kterou jsme začali spolupracovat a která nám v oblasti dotací hodně pomáhá. Nevrháme se bezhlavě do projektů, u kterých si nejsme jisti kladným výsledkem. Neděláme žádné velké drahé projekty tzv. do šuplíku. To jsou vyhozené peníze. Dost věcí a podkladů si dokážeme připravit i sami, případně spolupracujeme na menších akcích s MAS Svatojiřský les, z. s. Dotace jsme získali například na opravy památek, na rekonstrukci kulturního domu, na opravy několika místních komunikací, na prodloužení vodovodu a kanalizace vč. intenzifikace ČOV, na stavbu chodníků na zpevněné plochy u úřadu a kulturního domu, na projektové dokumentace realizovaných staveb, na dětské hřiště, na hasičské auto, na zahradní techniku, na dešťovou kanalizaci... a to vše za posledních cca 4 roky. Vše od projektu až po realizaci je téměř hotovo. Vodovod a kanalizace budou předány do konce roku 2023. Máme prostě štěstí, ale taky je v tom spousta dřiny.

Máte v plánu už nějaké další investiční aktivity?

Ano, mám v plánu si dát nohy na stůl a pít kávičko, jak říkají lidé o nás, starostkách a starostech (teď se paní starostka rozesmála – pozn. redakce). Ale teď bez legrace. Kdyby záleželo jen na mne, chtěla bych toho hodně, co by se na Loučeni mohlo posunout dál. Duší jsem stále ta stavařka, co nemá ráda domy, které chátrají, a má ráda, když se budovy využívají. Tak třeba z „menších“ akcí by bylo dobré zrekonstruovat objekt hasičské zbrojnice na Loučeni, kde je nevyužitý celé patro. Tak by mohly vzniknout dva krásné byty k pronájmu uprostřed obce se skvělou dostupností kamkoliv. Je třeba vyměnit celý otopný systém včetně média v kulturním domě a zdravotním středisku. Víte, někteří si to mnohdy neuvědomují, ale pro nás, na vesnicích, jsou ty „kulturáky“ a „sokolovny“ alfa omega – máme tam knihovnu, děti tam tráví čas na kroužcích, pořádáme tam kulturní akce a máme tam zázemí pro řadu občanských aktivit. Tyhle budovy na malých obcích udržují kulturu a volnočasové aktivity. Mrzí mne, když je jejich význam snižován, protože města poskytují dostatek všeho. Je to krátkozraké pohlížení na naše životy v obcích. Postupně potřebujeme opravovat komunikace, dostavět druhou etapu chodníků, které povedou na Patříně a tím se zvýší bezpečnost pro tamní obyvatele, nutně potřebujeme zrekonstruovat kuchyň a její zázemí ve škole. Ve spolupráci s dalšími vlastníky pozemků připravujeme větší projekt zasilování a parcelaci pozemků v lokalitě Jizbická, kde obec získá cca 14 parcel k dalšímu prodeji. A pak bych se ještě ráda věnovala jedné „velké“ stavbě. A to je dům pro naše seniory. Místo, kde by naši milí občané mohli důstojně dožít a nemuseli odcházet ze své obce. Mělo by to být místo, kde by bylo možné žít a případně pomáhat, pokud bude člověk mít tu sílu a potřebu. Ale také místo, kde se o lidi, kteří už sami nemohou, postará profesionální personál. Mohlo by sloužit i jako denní stacionář, klub seniorů atd. Moc se mi líbí myšlenka, kdy se propojuje činnost dětí ve školce s programem v zařízení seniorů. Pozemek máme připravený, nyní už i zasilovaný. Teď už se jen znova nadechnout, připravit projekt, sehnat peníze a hurá na to. A já věřím, že to půjde, my jsme tady skvělý tým nejen v zastupitelstvu, ale i obec jako celek.

Za rozhovor děkuje redakce

Výhody pro veřejný sektor

Využijte nadstandardní péči, speciální ceny a další benefity.

- dvouletá záruka na produkty
- platba na fakturu se splatností
 - objednávky na míru
- možnost vlastního obchodníka
 - pronájem produktů
- přehledná nákupní historie i faktury

Více na **alza.cz/verejny-sektor**

Česká bankovní asociace pomáhá městům a obcím

Česká bankovní asociace (ČBA) rozšířila pole působnosti a aktivně se zapojila do poradenství obcí ať již formou manažerského vzdělávání prostřednictvím platformy ČBA EDUCA, nebo také vytvořením slovníku finančních a bankovních pojmů. Více o aktivitách ČBA si můžete přečíst v následujícím rozhovoru s její výkonnou ředitelkou Monikou Zahálkovou.

Mohla byste našim čtenářům představit Českou bankovní asociaci, její hlavní úkoly a poslání?

Naším hlavním úkolem je především podpora celého bankovního sektoru – jako jsou například platební styk, bankovní regulace, daně, účetnictví nebo bankovní dohled, těch témat je spousta. Zároveň podporujeme rozvoj celé české ekonomiky. Zajímáme se také o ochranu spotřebitelů bankovních služeb. A za poslání považuji zejména zvyšování finanční gramotnosti Čechů. Jednou z těch oblastí je informovat a zároveň naučit, jak lidé mají zacházet se svými penězi. Tou druhou klíčovou oblastí je kyberbezpečnost, která se v dnešní digitální době dotýká téměř všech. Snažíme se proto upozorňovat na nejnovější metody e-šmejdů, jak se jim bránit nebo jak vůbec takový pokus o vylákání peněz v online prostředí vypadá. Proto jsme nedávno spustili do této chvíle nebývale velkou kampaň s heslem #nePINdej!, díky níž veřejnost na prakticky e-šmejdů upozorňujeme. Kampaň má lidi přivést na www.kybertest.cz, kde se mohou hravou formou otestovat a zároveň vzdělat v této oblasti. Podvody, které se dějí, jsou naprosto neuvěřitelné. Uvádím jeden příklad za všechny: Klientka umožnila podvodníkům přístup do internetového bankovníctví a následně schválila transakce ve výši stovek tisíc korun. Ty se nepodařilo uskutečnit, nicméně podvodníci přinutili ženu, aby peníze vybrala, a to nejen ze svého účtu, ale i z účtu kamarádky, ke kterému měla dispoziční právo. Celkem přes 3 330 000 korun pak žena předala cizímu muži na ulici před obchodním domem. Chování klientky je výsledkem manipulace podvodníků.

Co vaše asociace může nabídnout městům a obcím?

Česká bankovní asociace je velmi aktivní na poli vzdělávání. Vedle již zmíněné

finanční gramotnosti a kyberbezpečnosti se zaměřujeme i na manažerské vzdělávání prostřednictvím naší platformy ČBA EDUCA. Tady vidíme velký potenciál v proškolení starostů a zastupitelů.

Jsmo si vědomi, jak je náročné řídit finance, konkrétně finance obcí, proto máme dlouhodobý vzdělávací program ČBA Finance pro nefinanční manažery, který je vhodný právě i pro starosty a zastupitele. Srozumitelnou formou v něm dovedeme vysvětlit základní pojmy z řízení financí a zařadit je do kontextu. Během čtyř setkání účastníci projdou základy reportingu, tedy účetnictví, závěrky, ale i auditu. Dále základy mezinárodních pravidel reportingu, kapitálových trhů nebo daní v Česku i Evropské unii. Aktivní jsme také v odborných seminářích a aktuálních tématech, jako je ESG, tedy udržitelné investování. V neposlední řadě se zaměřujeme i na děti, a to prostřednictvím programu Bankéři do škol, který žáky a studenty vzdělává v oblasti finanční gramotnosti.

Jaké bankovní služby nebo produkty municipality nejvíce využívají?

Banky poskytují veřejnému sektoru, municipalitám a jimi zřizovaným organizacím řadu produktů a služeb. Základním produktem jsou běžné účty a platební styk, jako tuzemské platby, elektronické bankovníctví a přijímání platebních karet na úřadu, či platební brány. Vedle standardních běžných účtů municipality využívají ke zhodnocení volných finančních prostředků krátkodobé spořicí účty i termínované vklady. Pro klienty s potřebou financování poskytují několik typů úvěrů,

Monika Zahálková
výkonná ředitelka ČBA

Monika Zahálková vystudovala Vysokou školu ekonomickou v Praze. Od roku 2001 působila jako výkonná ředitelka a členka Řídícího výboru Czech Institute of Directors. Od roku 2014 pak reprezentovala CG Institut v pozici jednatelek. V letech 2018 a 2019 byla členkou představenstva mediálního domu Economia. Od roku 2020 zastává funkci výkonné ředitelky v České bankovní asociaci. Zároveň se věnuje i publikační činnosti. Je spoluautorkou několika odborných titulů v oblasti správy a řízení společností a vzdělávacích programů pro členy volených orgánů. Mimo pracovní povinnosti má ráda architekturu a sdílí mezi ženami ne příliš častou zálibu v automobilech. Ráda je řídí a jak sama říká, neumí jezdit pomalu. Mezi jejími koníčky nechybí ani sporty jako tenis a lyžování. Největší zálibu ale našla ve sportu, který se hrál i na Měsíci. Ráda totiž tráví čas na golfových hřištích.

od provozních po investiční, které mohou být doplněny dotačním poradenstvím, které zahrnuje vyhledání dotací, zpracování a podání žádosti, publicitu a administraci po dobu udržitelnosti projektu.

Obec má volné prostředky a chce je zhodnotit. Na co si má dát pozor, čemu se vyhnout?

Já z pozice výkonné ředitelky České bankovní asociace nemohu dávat žádná investiční doporučení, ale i tady je opět velmi důležitá obezřetnost a postup v souladu s pravidly kyberbezpečnosti. Dávat si tedy pozor na podvody a podezřelé výhodné nabídky, protože metody e-šmejdu jsou stále více sofistikované a hůře odhalitelné. Samozřejmě i v této oblasti nabízíme vzdělávací kurz, který je určený zejména pro laiky.

Připravujete online slovník finančních pojmů. Pro koho je určen?

Slovník finančních a bankovních pojmů najdete na našem webu www.cbaonline.cz v sekci finanční vzdělávání. Je určený pro širokou veřejnost a obsahuje od běžně používaných termínů, jako jsou hypotéka, inflace nebo RPSN, až po ty odborné, které nejsou laickou veřejností příliš často používány.

Působíte tedy i na poli vzdělávání. Jaké aktivity připravujete pro samosprávy?

Vzdělávání je jednou z klíčových aktivit České bankovní asociace. Jsme držite-

li prestižní mezinárodní certifikace International Education Society/International Certification Institute. Díky tomu získají všichni účastníci certifikát v českém i anglickém jazyce. Pro samosprávy je určený především vzdělávací program Finance pro nefinanční manažery, kde se starostové nebo zastupitelé dozví o účetní závěrce či daních. Zároveň pořádáme odborné semináře na aktuální témata, kde se věnujeme již zmíněné kyberbezpečnosti nebo AML, tedy boji proti praní špinavých peněz. Zaměřujeme se i na správu a řízení společností, obce sice nejsou firmy, ale spravují městské společnosti, jmenovatel je tedy stejný – řízení organizace s maximální péčí řádného hospodáře. Program se jmenuje ČBA Corporate Governance, je jediný svého druhu u nás a koná se pouze jednou ročně.

Můžete z Vašeho pohledu zhodnotit hospodaření měst a obcí?

Situace řady měst a obcí je různorodá, ale celkově hospodaření municipalit na rozdíl od státního rozpočtu končilo v posledních letech často s přebytkem. To ale nemusí být nutně pozitivní věc, protože to často mohlo být na úkor dlouhodobých investic, které města potře-

bují, ale neuskutečnila je například z administrativních důvodů nedokončených stavebních projektů. Česká ekonomika má velký problém s pružností stavebních předpisů, vysoká administrativní zátěž při přípravě nových projektů je velkou brzdou jak na úrovni obcí a měst, tak celé ekonomiky.

Jaká je podle Vás příčina odlišné finanční kondice měst a obcí například v jednom regionu?

Příčin může být celá řada. Mimo jiné už zmíněné problémy a průtahy při přípravě větších stavebních projektů se můžou projevit i na odlišné finanční kondici jednotlivých obcí. I přes svoji geografickou blízkost se tak můžou potýkat s naprosto odlišnými problémy a prioritami – například dostupností bydlení, která je v Česku ve srovnání s ostatními zeměmi Evropské unie jedna z nejhorších. Hlavními příčinami je nedostatečná nabídka způsobená nízkou výstavbou a zdoluhavým povolovacím řízením. I v této oblasti se ale banky chtějí angažovat a dostupné bydlení podporovat. Jednání se státem na toto téma probíhají a banky se velmi aktivně účastní.

za rozhovor děkuje Ilona Masopustová

KROPÁČEK
LEGAL

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

OBEC A DEVELOPER

Praktický seminář s advokáty na téma, jak nastavit funkční spolupráci obce a developera.

Seminář je určen pro zástupce obcí i pro developery, pro menší počet účastníků. Bude tedy prostor pro konkrétní dotazy a diskuzi z pohledu obou stran. Vše bude přednášeno na konkrétním rezidenčním projektu.

Hlavní témata

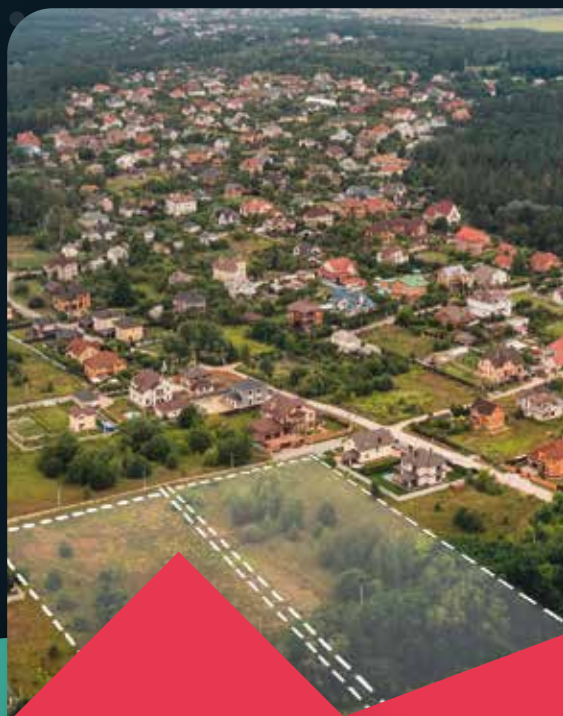
Zásady spolupráce s investory, jejich smysl a předpoklady pro úspěšnou aplikaci.

Role obcí v procesu schvalování a realizace záměru.

Plnění, která mohou obce získat prostřednictvím spolupráce.

Plánovací smlouvy – obsah a vyjednávání.

SEMINÁŘ

23.11.
2023

Kdy: 23.11.2023 od 9.00 do 12.00 hod.

Kde: Budova Keystone, 6. patro Pobřežní 667/78, Praha 8

Registruj se na www.kropaceklegal.cz/seminare

PERSONÁLNÍ SLOŽENÍ KOMISÍ PO XIX. SNĚMU SVAZU

Předsednictvo Svazu na svém jednání dne 14. září 2023 schválilo nové personální složení komisí po XIX. sněmu Svazu. Předsednictvo Svazu zřizuje komise jako své poradní orgány a stanovuje okruh problémů, kterými se mají zabývat. Jmenuje členy komisí s hlasem rozhodovacím. Další členové komisí mají hlas poradní.

Hlavní činností komisí je příprava odborných podkladových materiálů k připravované legislativě nebo návrhy na úpravu stávající legislativy. Členům komisí jsou zasílány pravidelně informační e-maily s aktuální agendou. V průběhu připomínkování dotčených zákonů je množství materiálů závislé na rozsahu právní úpravy. Za kancelář i za členy Předsednictva Svazu

si vážíme všech, kteří jsou ochotni pro práci ve Svazu a pro své kolegy se aktivně v komisích i v ostatních orgánech Svazu angažovat.

Každá komise má také svého garanta z Kanceláře Svazu, který činnost dané komise koordinuje, připravuje podkladové materiály pro jednání a je kontaktní osobou ve věcech spadajících do kompetence dané komise. V současné době je zřízeno 14 komisí.

Ustavena je také jedna pracovní skupina – Pracovní skupina obcí II. typu. Zvláštní postavení mají Výbor městských částí a obvodů a Výbor pro dobrovolné svazky obcí.

BEZPEČNOSTNÍ KOMISE

Předseda komise

Zdeněk PIŠTORA, starosta
zdenek.pistora@postoloprty.cz

Postoloprty

Členové komise

Milan KLADNÍČEK, ředitel MP	Zlín
Pavel SKALICKÝ, ředitel MP	Olomouc
Tomáš VLACH, náměstek primátora	Ústí nad Labem
Vojtěch DVOŘÁČEK, zastupitel	Úvaly
Marie ROTHBAUEROVÁ, místostarostka	Havlíčkův Brod
František MORAVEC, starosta	Staré Křečany
Václav ŠMÍD, starosta	Hořín
František VACHALA, zastupitel	Halenkov
Petr PRCHAL, radní	MČ Praha 12

Garant komise

Claudia ŠRÁMEK
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
sramek@smocr.cz

FINANČNÍ KOMISE

Předseda komise

Vladislav VILÍMEC, zastupitel, člen FV
VilimecV@senat.cz

Kdyně

Členové komise

Jiří ANDĚL, primátor	Děčín
Tomáš NAVRÁTIL, primátor	Opava
Miroslav HLOUŠEK, náměstek primátorky	Hradec Králové
Pavel KALINA, místostarosta	Třemošnice
Karel REJCHRT, starosta	Božanov
Pavel HÁJEK, starosta	Těchobuz
Richard JANDERKA, starosta	Vedrovice
Lucie SEDMIHRADSKÁ, předsedkyně FV	Praha 10

Garant komise

Ilona MASOPUSTOVÁ
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
masopustova@smocr.cz

DOPRAVNÍ KOMISE

Předseda komise

Jaroslav PAZNOCHT, starosta
obec@stredokluky.cz

Středokluky

Členové komise

Petr NEDVĚDICKÝ, primátor	Ústí nad Labem
Petr BURSÍK, radní	Karlovy Vary
Jiří POSPÍŠIL, náměstek primátora	Prostějov
Pavel ČÍŽEK, 1. místostarosta	Svitavy
Daniel VITONSKÝ, starosta	Hranice
Václav URBAN, místostarosta	Jeseník
Jarmila MELICHAŘÍKOVÁ, starostka	Velká Lhota
Vladimír MÍSTECKÝ, člen rady	Poličná
Ondřej MARTAN, starosta MČ	Praha – Běchovice

Garant komise

Tomáš SOBOTA
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
sobota@smocr.cz

KOMISE PRO ENERGETIKU

Předseda komise

Miroslav ŽBÁNEK, primátor
miroslav.zbanek@olomouc.eu

Olomouc

Členové komise

Václav ZAHRADNÍČEK, nám. primátora	Most
Lukáš ŘÁDEK, nám. primátorky	Hradec Králové
Dan JIRÁNEK, nominovaný	Králov Dvůr
Robert STRŽÍNEK, starosta	Valašské Meziříčí
František POLÁCH, zastupitel	Hranice
Zdeněk RYŠAVÝ, starosta	Okříšky
Jan LIPNER, starosta	Horní Suchá
Vlasta MÁLKOVÁ, starostka	Psáry
Jaroslav ŠIMANOVSKÝ, starosta	Ústí nad Labem – Severní Terasa

Garant komise

Ivona MOTTLOVÁ
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
mottlova@smocr.cz

KOMISE PRO DIGITALIZACI A ELEKTRONIZACI

Předseda komise

Jaroslav STŘELÁK, starosta
starosta@krumsin.cz

Krumsín

Členové komise

Vlastimil GOLA, radní	Plzeň
Pavlaína DURASOVÁ, vedoucí oddělení IT služeb a outsourcingu	Ostrava
Jiří ROBENEK, radní	Zlín
Vojtěch DVORÁČEK, zastupitel	Úvaly
Josef ŠVEC, vedoucí správního odboru	Velké Meziříčí
Milan RYCHTAŘÍK, starosta	Louny
Pavel ŠTEFAN, zastupitel	Sokolnice
Martin HRDLÍČKA, starosta	Tetín
Petr VLASÁK, tajemník	Ústí nad Labem – Severní Terasa

Garant komise

Alena KLIMT
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
klimt@smocr.cz

KOMISE PRO KULTURU A CESTOVNÍ RUCH

Předseda komise

Jiří RŮŽIČKA, místostarosta
jiri.ruzicka@mestovsetin.cz

Vsetín

Členové komise

Milada SOKOLOVÁ, nám. primátora	Prostějov
Martin LAŠTOVIČKA, nám. primátora	Jihlava
Andrea PFEFFER FERKLOVÁ, primátorka	Karlovy Vary
Libor HONZÁREK, místostarosta	Havlíčkův Brod
František KUČERA, zastupitel	Kamenický Šenov
František NOVOTNÝ, starosta	Křtiny
Jaroslav VRANÝ, místostarosta	Letiny
Linda SVOBODOVÁ, zastupitelka	Březno
Dagmar MACHÁČKOVÁ, radní	Slezská Ostrava

Garant komise

Alena KLIMT
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
klimt@smocr.cz

KOMISE PRO SOCIÁLNÍ VĚCI, ZDRAVOTNICTVÍ A BYDLENÍ

Předseda komise

Jakub RYCHTECKÝ, nám. primátora
jakub.rychtecky@mmp.cz

Pardubice

Členové komise

Stanislava GORECKÁ, nám. primátora	Havířov
Adam ZÁBRANSKÝ, radní	Praha
Renata OULEHLOVÁ, 2. místostarostka	Sokolov
Libor HELIS, starosta	Odry
Ondřej VÝBORNÝ, starosta	Holice
Libor BERÁNEK, starosta	Sokolnice
Marie CIMROVÁ, starostka	Chodouny
Veronika KŘÍČKOVÁ, místostarostka	Velký Osek
Alena PATAKY, místostarostka	MO Moravská Ostrava a Přívoz

Garant komise

Claudia ŠRÁMEK
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
sramek@smocr.cz

KOMISE PRO VENKOV, ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Předseda komise

Karel REJCHRT, starosta
starosta@obecbozanov.cz

Božanov

Členové komise

David JANÁSEK, ředitel, Lesy města Olomouce, a.s.	Olomouc
Aleš TOLAR, nám. primátora	Plzeň
Václav KODET, jednatel, Správa městských lesů, s.r.o.	Jihlava
Michal KOZÁR, starosta	Jindřichův Hradec
Lukáš VLČEK, místostarosta	Pacov
Jan VRÁNA, zastupitel	Němčice nad Hanou
Marie CIMROVÁ, starostka	Chodouny
Pavel HÁJEK, starosta	Těchobuz
Vít BERAN, starosta MČ	Brno-Žebětín

Garant komise

Barbora LÁNIČKOVÁ
Sekce regionálního rozvoje, zahr. vztahů a projektů Kanceláře Svazu
lanickova@smocr.cz

KOMISE PRO ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCI

Předseda komise

Pavel BRANDA, místostarosta
mistostarosta@radlo.cz

Rádlo

Členové komise

Petr OSVALD, KTAJ, záležitosti EU	Plzeň
Marek MOUDRÝ, předseda Komise pro podporu CR a podnikání	Prostějov
Martin PŘÍBORSKÝ, zastupitel	Brno
Jitka GAVDUNOVÁ, starostka	Vejprty
Kamila BLÁHOVÁ, starostka	Litvínov
Jana FISCHEROVÁ, zastupitelka	Havlíčkův Brod
František NOVOTNÝ, starosta	Křtiny
Jaroslav PAZNOCHT, starosta	Středokluky
Richard VEREŠ, starosta	MO Slezská Ostrava

Garant komise

Monika ŠTĚPÁNOVÁ
Sekce regionálního rozvoje, zahr. vztahů a projektů Kanceláře Svazu
stepanova@smocr.cz

KOMISE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Předseda komise

Olga DOČKALOVÁ, starostka
starosta@sudice-bk.cz

Sudice

Členové komise

Zuzana KUDLÁČKOVÁ, nám. primátorky	České Budějovice
Lukáš ŘÁDEK, nám. primátorky	Hradec Králové
Radim SLÍVA, radní	Karviná
Luboš PASTOR, starosta	Nová Role
Martin HATKA, místostarosta	Letohrad
František JOHN, starosta	Zábřeh
Petra JÍLKOVÁ, starostka	Rešice
Martina PROTIVOVÁ, starostka	Březno
Richard VEREŠ, starosta	Slezská Ostrava

Garant komise

Alena KLIMT
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu
klimt@smocr.cz

LEGISLATIVNÍ KOMISE

Předseda komise

Pavel DRAHOVZAL , starosta <i>starosta@velky-osek.cz</i>	Velký Osek
--	------------

Členové komise

Petr RYŠKA, primátor	Jihlava
Eva VRTALOVÁ, ved. právního odboru	Olomouc
Martin KŘÍŽ, tajemník	Děčín
Rudolf SALVETR, starosta	Klatovy
Patrik ŠEBESTA, právník města	Úvaly
František LUKL, starosta	Kyjov
Vladimír TANCÍK, starosta	Otice
Zbyněk PASTYŘÍK, starosta	Dambořice
Roman VAŠINA, zastupitel	Brno – Židenice

Garant komise

Ivona MOTTLOVÁ Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu <i>mottlova@smocr.cz</i>
--

KOMISE PRO KOHEZNÍ POLITIKU

Předseda komise

Kamila BLÁHOVÁ , starostka <i>kamila.blahova@mulitvinov.cz</i>	Litvínov
--	----------

Členové komise

Erich BENEŠ, ředitel ÚKEP města Plzně, p.o.	Plzeň
Petr ŠAŠINKA, vedoucí oddělení (manažer ITI a strategických projektů)	Brno
Jiří HUDEC, VO strategického rozvoje	Ostrava
František JOHN, starosta	Zábřeh
Jiří RŮŽIČKA, místostarosta	Vsetín
Olga DOČKALOVÁ, starostka	Sudice
Petr LENC, zastupitel	Meziboří
Pavel BRANDA, místostarosta	Rádlo
Martin PŘÍBORSKÝ, místostarosta	(Brno-Líšeň)

Garant komise

Gabriela HŮLKOVÁ Sekce regionálního rozvoje, zahr. vztahů a projektů Kanceláře Svazu <i>hulkova@smocr.cz</i>

KOMISE PRO REGIONÁLNÍ UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Předseda komise

Dagmar ŠKODOVÁ PARMOVÁ , primátorka <i>skodovad@c-budejovice.cz</i>	České Budějovice
---	------------------

Členové komise

Jiří POKORNÝ, nám. primátora	Jihlava
Lukáš RASZYK, nám. primátorky	Karviná
Alexandr TEREK, starosta	Horní Slavkov
Petr KUBIS, starosta	Sokolov
Markéta RYDVALOVÁ, starostka	Úvaly
Pavel HÁJEK, starosta	Těchobuz
Jan JISKRA, starosta	Starkoč
Karel KNEŠL, starosta	Heršpice
Filip CHVÁTAL, zastupitel	MČ Brno-střed

Garant komise

Gabriela HŮLKOVÁ Sekce regionálního rozvoje, zahr. vztahů a projektů Kanceláře Svazu <i>hulkova@smocr.cz</i>

ŠKOLSKÁ KOMISE

Předseda komise

David ŠIMEK , starosta <i>simekd@psp.cz</i>	Svitavy
---	---------

Členové komise

Jana FEBEROVÁ, náměstkyně	Havířov
Milan MÄRC, náměstek	Chomutov
Andrzej BIZOŇ, náměstek	Karviná
Lukáš SEIFERT, starosta	Kutná Hora
Roman SCHULZ, starosta	Poděbrady
Petr HALADA, starosta	Kamýk nad Vltavou
Marta HUSIČKOVÁ, zastupitelka	Náměšť na Hané
Milan VÁCHA, místostarosta	Psáry
Patrik HUJDUS, starosta MO	Ostrava – Mariánské hory a Hulváky

Garant komise

Tomáš SOBOTA Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu <i>sobota@smocr.cz</i>
--

PRACOVNÍ SKUPINA OBCÍ II. TYPU

Předseda PS

Vladislav HYNK , starosta <i>hynk@trest.cz</i>	Třešť
--	-------

Členové PS

Ladislav SÝKORA, místostarosta	Veselí nad Lužnicí
Alexandr HORÁK, starosta	Staňkov
Lumír KADLEC, starosta	Bezručice
Jiří NĚMEC, radní	Třebechovice pod Orebem
Jaroslav VĚTROVSKÝ, starosta	Mladá Vožice
Vladan KÁRNÍK, starosta	Chlumeck nad Cidlinou

Alena KUŽELOVÁ, starostka	Lázně Bělohrad
Miroslav ANDRT, starosta	Štětí
Oskar HAMRUS, starosta	Kdyně
Karel ŽIŽKA, starosta	Kopidlno
Pavel NEVRKLA, starosta	Jemnice

Garant PS

Ilona MASOPUSTOVÁ Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu <i>masopustova@smocr.cz</i>
--

Samosprávy v zemích Východního partnerství nadále potřebují naši podporu

Zástupci místních a regionálních samospráv z oblasti Černého moře a Kavkazu v rámci jednání CORLEAP (Konference regionálních a místních samospráv pro Východní partnerství) vyjádřili na setkání 7. září 2023 nutnost další podpory regionu, vystavenému nestabilitě spojené s válkou. Jednání spolupředsedal Pavel Branda, zástupce Evropského výboru regionů a místostarosta obce Rádlo. Jednání proběhlo v gruzínském městě Batumi a jeho výsledkem jsou konkrétní doporučení k podpoře ekonomických a politických reforem a celkového rozvoje a stability v regionu Východního partnerství.

Jednání bylo příležitostí k setkání politiků z Evropského výboru regionů a zemí Východního partnerství ve chvíli, kdy válka na Ukrajině změnila geopolitické uspořádání v regionu a kdy se objevuje otázka rozšíření EU. Evropská komise příští měsíc předloží výroční zprávy o pokroku zemí usilujících o vstup do Evropské unie, včetně Ukrajiny a Moldavska, které byly v roce 2022 oficiálně uznány kandidátskými zeměmi, a Gruzie, které byla nabídnuta stejná „evropská perspektiva“, dokončí-li další reformy.

Pavel Branda, místostarosta obce Rádlo a předseda Komise pro zahraniční spolupráci Svazu, který zasedání CORLEAP za členy EU předsedal, uvedl: „V této chvíli musí EU posílit podporu regionu, včetně místních a regionálních samospráv. Snaha Ruska dobýt a podmanit si Ukrajinu destabilizuje region a komplikuje úsilí o posílení demokratických institucí. **Pokud budou mít místní a regionální orgány odpovídající politické a finanční pravomoci, mohou se stát důležitým zdrojem odolnosti v regionu a také hybateli přechodu k ekologičtějším a digitálně založeným ekonomikám. Velmi dobrým znamením je vliv decentralizované elektronické správy v Gruzii.**“

Zurab Abashidze, spolupředseda CORLEAP a místopředseda městského zastupitelstva v Tbilisi, řekl: „*Jsmen nadále pevně propojeni v rámci Východního partnerství a věříme, že má i nadále potenciál sloužit jako společný politický rámec pro náš region.*“ Zvláštní vyslanec EU pro Východní partnerství Dirk Schuebel uvedl, že Východní partnerství zůstane strukturujícím prvkem vztahů EU s regionem, a to bez ohledu na pokrok jednotlivých zemí na cestě k členství v EU. Řečníci z národních i evropské úrovně společně s místními a regionálními politiky zdůraznili, že spolupráce mezi EU a Východním partnerstvím nesmí probíhat shora

dolů. „*Města a regiony jsou i nadále velmi angažované ve Východním partnerství. Pro zvýšení odolnosti regionu je třeba udělat více a začíná to na místní úrovni,*“ uvedl Dirk Schuebel. Ina Coşeru, spolupředsedkyně Parlamentního shromáždění EuroNest a poslankyně moldavského parlamentu, zdůraznila, že „Východní partnerství je o transformaci a demokratizaci zemí v regionu, a to i na místní úrovni“. Mnohokrát bylo zmíněno, že válka na Ukrajině a její dopady, včetně těch souvisejících s energetikou, a náklady na živobytí, jsou zkouškou odolnosti místních a regionálních samospráv v celé Evropě.

Na zasedání byly přijaty dvě zprávy. Zurab Abashidze vypracoval zprávu s názvem *E-služby pro občany na místní úrovni: co dobrého vzešlo z pandemie covid-19?*, která porovnávala rozšíření e-governmentu ve čtyřech zemích Východního partnerství – Gruzii, Arménii, Azerbajdžanu a Moldavsku. Závěrem zprávy bylo, že v celém regionu je

třeba vyvinout větší úsilí k překlenutí digitální propasti, zvýšení digitální gramotnosti a zlepšení infrastruktury, zejména pak ve venkovských oblastech. Zkušenosti Gruzie však ukazují, že decentralizovaný přístup, v jehož popředí stojí místní a regionální správa, může urychlit zavádění elektronických služeb.

Autorkou druhé zprávy *Co můžeme udělat společně s našimi partnery?* je Aleksandra Dulkiewicz, primátorka Gdaňsku. Podle této zprávy je nyní zásadní to, aby EU poskytovala technickou, finanční a politickou podporu místní a regionální správě, neboť regionální konflikty a problémy, jako pandemie covid-19 a rostoucí ceny potravin a energií, zpomalily nebo zastavily pokrok v poskytování pravomocí a finančních prostředků místním a regionálním orgánům v zemích Východního partnerství. Zpráva uvádí, že silné místní a regionální orgány se solidním finančním zázemím jsou předpokladem pro fungování v souladu s hodnotami EU. *Obě zprávy (v anglickém jazyce) je možné najít na webu www.smocr.cz v sekci činnosti EU a mezinárodní spolupráce.*

Na základě akčního plánu přijatého 7. září se bude CORLEAP v nadcházejícím roce zasazovat o fiskální decentralizaci, prohloubení spolupráce mezi EU a zeměmi Východního partnerství a další opatření k oživení po skončení programu COVID. CORLEAP bude podporovat zejména dvě novinky: ocenění „Zelené město“ pro obce Východního partnerství, které přizpůsobují své politiky evropské Zelené dohodě, a „Akademii pro veřejnou správu Východního partnerství“, jejímž cílem je podporovat odborné znalosti v místní a regionální správě.

Mgr. Barbora Láničková
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů
s využitím tiskové zprávy
Evropského výboru regionů

Pavel Branda a Zurab Abashidze

- www.poradnaprobce.cz
- Více než 3100 aktuálních právních rad, které jsou pravidelně aktualizovány
- Systém využívá již více než 3000 obcí
- Možnost využití služeb až pětikrát ročně zdarma pro členské obce
- Každá členská obec Svazu má přístup až pro 11 osob
- Tvorba automatických dokumentů – připravené smlouvy pro jednoduché použití
- Nabídka vzdělávacích kurzů pro úředníky a zastupitele obcí a krajů

Jednání za obec zejména při uzavírání smluv

Uzavření smlouvy, případně realizaci jiného právního jednání obce, musí předcházet souhlas (schválení) příslušného orgánu obce. Pokud ke schválení právního jednání (typicky smlouvy) příslušným orgánem obce nedojde, je právní jednání od počátku, tedy absolutně, neplatné. Důležité je ale rozlišení, že rozhodnutí o majetkové dispozici nelze zpravidla zaměňovat s aktem uzavření smlouvy. Rozhodnutí příslušného orgánu obce o majetkové dispozici je nutné považovat pouze za interní vytvoření vůle, která je teprve poté, co je vytvořena, osobou oprávněnou za obec jednat navenek projevována tím, že dojde k uzavření (podepsání) smlouvy. Právě problematice zastupování obce navenek zejména při uzavírání smluv (realizaci majetkoprávních dispozic) jsou věnovány následující řádky.

Poté, co je majetkoprávní dispozice (jednání) schválena příslušným orgánem obce, následuje prakticky poslední fáze procesu nakládání s obecním majetkem, a sice projevování vůle za obec navenek.

Obec je navenek podle § 103 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), **zastupována starostou**. Znamená to, že právě starosta je oprávněn obec právně zavazovat (typicky uzavírat smlouvy). Jelikož zastupování (jednání) starosty za obec navenek je stanoveno přímo zákonem, není nutné, aby smlouvu schvalující orgán výslovně starostu uzavřením smlouvy pověřoval.

Specifická situace u starosty nastává tehdy, pokud je starostovi svěřena zbytková pravomoc rady obce nebo pokud starosta, zejména v malých obcích, kde má zastupitelstvo obce méně než 15 členů a rada obce se nevolí, vykonává až na stanovené výjimky pravomoci rady obce. **Rozhodnutí starosty nejsou v praxi skutečně zvláštním opatřením, ale jsou implicitně obsažena v projevu vůle jménem obce, tedy již v aktu uzavření smlouvy. Jinými slovy, rozhodnutí o uzavření smlouvy a její samotné uzavření v takovém případě splývá v jeden okamžik.**

Starostu může při jednání navenek zastoupit místostarosta. U místostarosty zákon předpokládá, že zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nevykonává funkci. Pokud je voleno více místostarostů, zastupuje starostu ten, který je určen zastupitelstvem.

Je možná situace, kdy místostarosta uzavře za obec smlouvu i tehdy, pokud sta-

rostu z výše uvedených důvodů nezastupuje, avšak orgán příslušný k rozhodnutí o uzavření smlouvy jej tím výslovně usnesením pověřil nebo taková možnost vyplývá z vnitřních předpisů obce. Jako přípustnou lze shledat i variantu, že místostarostu pověřil uzavřením smlouvy sám starosta. Smlouvu za obec může uzavřít i obyčejný člen zastupitelstva nebo rady obce. V takovém případě by mělo být dostačující, pokud příslušný orgán svým usnesením konkrétního člena zastupitelstva pověří. Jedná se v zásadě o stejný princip, jako když zastupitelstvo obce pouhým usnesením zvolí starostu. K pověření konkrétního člena zastupitelstva bude docházet zpravidla modelově tehdy, když starosta či místostarosta odmítnou uzavřít smlouvu, s jejímž uzavřením nesouhlasí.

S ohledem na ustanovení § 166 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které **pojednává o zastupování právnické osoby jejími zaměstnanci**, a to v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci, je možné, aby obce byly zastupovány i prostřednictvím zaměstnanců. V tomto ohledu je ale nutné zdůraznit, že ustanovení § 166 odst. 1 občanského zákoníku se vzhledem k veřejnoprávní povaze obcí coby územních samosprávných celků a dělby pravomocí mezi jednotlivé orgány obce týká pouze projevování vůle navenek, k vytváření vůle zaměstnance toto ustanovení automaticky neopravňuje. Zaměstnanci sami vůli za obec teoreticky vytvářet mohou, avšak pouze v rozsahu, který je stanoven zákonem nebo na jeho základě (např. prostřednictvím organizačního řádu obecního úřadu, kdy je daná pravomoc obecnímu úřadu svěřena nebo výslovného pověření příslušným orgánem – takto ovšem nelze

zaměstnance pověřit výkonem vyhrazených pravomocí).

Obec se rovněž může, a to jako jakákoliv jiná právnická osoba, nechat zastoupit v rámci soukromoprávního jednání jinou osobou např. na základě smlouvy příkazního typu. Je proto přípustné, aby obec při majetkoprávních jednáních v rovném postavení s ostatními subjekty jednala prostřednictvím třetí osoby. V situacích, kdy má být obec při svém jednání zastoupena, je třeba rozlišovat mezi případy, **kdy**

JUDr. Václav Chmelík
specialista na právo územní samosprávy

Ve své praxi se zabývá zejména právem územních samosprávných celků s důrazem na zákon o obcích a další pro každodenní chod obce nezbytné zákony a právem závazkovým. Bohatě zkušenosti s problémy územních samosprávných celků získal a nadále je i aktivně rozšiřuje v rámci Poradny pro obce. Znalosti a zkušenosti z oblasti práva územních samosprávných celků sám využívá jako člen zastupitelstva a rady obce Rosice. Mimo jiné publikační činnosti je spoluautorem úspěšné publikace „Zákon o obcích. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2019“.

zmocněnec má přímo o uzavření smlouvy rozhodnout (tzn. vůli vytvořit a navenek projevit), nebo má pouze za obec smlouvu uzavřít (tzn. pouze projevit již vytvořenou vůli navenek). Zatímco v prvním případě zmocněnec sám přímo vůli vytváří (je mu svěřena rozhodovací pravomoc), v druhém případě pouze navenek projevuje vůli, která byla již vytvořena příslušným orgánem obce. **Pamatovat je nutné na to, že zmocnění třetí osoby musí být vždy učiněno tím orgánem obce, který je sám**

oprávněn o určitém právním jednání rozhodnout. V opačném případě je právní jednání absolutně neplatné.

Výše uvedené lze shrnout, že za obec uzavírá smlouvy zpravidla starosta, avšak je možné, aby smlouva za obec byla uzavřena ve stanovených případech místostarostou či na základě výslovného pověření i stanoveným členem zastupitelstva obce. Ve specifických případech mohou být smlouvy za obec uzavírány i jejími zaměst-

nanci. Obec se rovněž může nechat zastoupit v rámci soukromoprávního jednání jinou osobou, např. na základě smlouvy příkazního typu – v takovém případě je ale třeba rozlišovat mezi případy, kdy zmocněnec má přímo o uzavření smlouvy rozhodnout (tzn. vůli vytvořit a navenek projevit), nebo má pouze za obec smlouvu uzavřít (tzn. pouze projevit již vytvořenou vůli navenek).

JUDr. Václav Chmelík
advokát

Vybrané dotazy

Po načtení QR kódu si můžete zobrazit aktuální znění dotazu včetně odpovědi.

■ Jak bývá vykládána pravomoc místostarosty zastupovat starostu v době jeho nepřítomnosti? Týká se tato pravomoc jakékoliv nepřítomnosti starosty?

Výklad ustanovení § 104 odst. 1 zákona o obcích není jednoznačný, nicméně lze se přiklonit k tvrzení, že oprávnění místostarosty zastupovat starostu se týká především dlouhodobější nepřítomnosti, například z důvodu čerpání dovolené. Co se kupříkladu jednodenní nepřítomnosti starosty týče, obecně nelze dovodit, že by místostarosta byl ve své pravomoci starostu zastoupit nějak omezen, neměl by však činit záměrně úkony či jednání, které by měly negativní dopady pro obec. Jinými slovy, je-li starosta nepřítomen, je místostarosta oprávněn jej zastoupit, avšak jeho jednání by nemělo být excesivním či nedůvodným zneužitím nepřítomnosti starosty. Nepřítomností se pak obecně rozumí nepřítomnost starosty v obci.

■ Je nutné, pokud je v obci voleno více místostarostů, aby další místostarosta byl určen k zastupování starosty a prvního místostarosty v současné nepřítomnosti obou dvou?

Ze zákona plyne, že starosta zastupuje obec navenek, přičemž starostu zastupuje místostarosta. Dále zákon stanoví, že zastupitelstvo obce může zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Má-li obec více místostarostů, tak platí, že místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v do-

bě, kdy starosta nevykonává funkci. Fakticky to znamená, že pokud má obec dva místostarosty, je třeba stanovit tzv. prvního místostarostu, který bude v případě potřeby zastupovat starostu (toto určení je třeba z toho důvodu, aby bylo zřejmé, který z místostarostů je ten zastupující). V případě druhého místostarosty (má-li obec dva místostarosty) toto určení již z logiky není třeba, neboť ten obec bude z logiky věci zastupovat až tehdy, pokud nebude k dispozici jak starosta, tak první místostarosta.

■ Je možné, aby obec udělila advokátovi tzv. generální plnou moc? Je možné, aby obec byla zastupována pouze na základě obecného, nikterak konkretizovaného, pověření?

V rámci procesního zastoupení (resp. k projevu již vytvořené vůle) je generální (resp. obecná) plná moc podle našeho názoru možná (v zásadě je tedy v takovém případě možné konkrétní osobu zmocnit „ve všech právních jednáních ve všech právních věcech“). Problematické ovšem je, pokud by na základě takového zmocnění měl zmocněnec (zástupce) sám vytvářet a následně projevovat vůli v hmotněprávních záležitostech (tj. příkladně uzavření smlouvy). V takovém případě je nutné, aby zmocnění bylo schváleno příslušným orgánem, přičemž je rovněž nutné, aby takové zmocnění bylo alespoň relativně konkrétní (není podle našeho názoru možné, aby byl advokát zastupitelstvem zmocněn rozhodovat o uzavírání všech kupních smluv na veškeré obecní nemovitosti). Jestliže v takovém případě konkrétní schválení příslušného orgánu obce chybí, jednání zmocněnce za obec je neplatné. Celkově lze shrnout,

že zplnomocnění, na základě kterého má zmocněnec v hmotněprávních věcech vůli nejen projevovat, ale i vytvářet, musí být schváleno příslušným orgánem obce, kterému o dané hmotněprávní věci přísluší rozhodnout, přičemž není možné, aby takové schválení bylo zcela neurčité. V oblasti procesního zastoupení, resp. v rámci takového zastoupení, kdy zmocněnec vůli sám nevytváří, nýbrž ji jen projevuje, je ale generální plná moc možná.

■ Mezi starostou a místostarostou nejsou písemně rozděleny pravomoci. Při žádání o výměnu technického průkazu obecního vozidla byla po místostarostovi vyžadována plná moc. Výpis z usnesení o jmenování nestačil. Lze toto nějak ošetřit, aby nebylo nutné kvůli každé záležitosti vystavovat plnou moc?

S odkazem na ustanovení § 104 zákona o obcích je třeba uvést, že místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci. Pro jednání za obec namísto starosty není plná moc třeba, neboť je dáno zákonné zmocnění. V těchto případech je tedy namístež odkázat na ustanovení § 104 zákona o obcích a předložit výpis z usnesení, kde je uvedena informace o místostarostově zvolení. Z hlediska praktického by mohlo pomoci vyhotovit „plnou moc“, kde by bylo uvedeno jméno místostarosty a dále text ve smyslu, že je v rozsahu právní úpravy zmocněn zastupovat obec při všech právních jednáních, k čemuž by byl připojen podpis starosty obce.

odpovědi na dotazy
zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V září (k 20. 9.) jsme připomínkovali především:

Akční plán ke Strategii rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021–2023 na roky 2024–2025

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Alena Klimt

Návrh byl jako nelegislativní materiál předložen v návaznosti na Strategii rozvoje cestovního ruchu České republiky, respektive usnesení vlády ze dne 19. 7. 2021 č. 641 k Akčnímu plánu ke Strategii cestovního ruchu ČR 2021–2030 na roky 2022–2023. Svaz k návrhu uplatnil jak doporučující, tak zásadní připomínky. Mezi ně lze zařadit vyzvednutí úlohy CzechTourism včetně adekvátního financování fungování této agentury tak, aby byla schopna fungovat i na poli mezinárodním s cílem zvýšit příjezdový cestovní ruch do všech destinací v ČR. Svaz se vyjádřil i k otázce nového zákona o cestovním ruchu, resp. k dopadové studii, jež byla v této souvislosti Ministerstvem pro místní rozvoj zveřejněna a podrobena hluboké kritice ze strany odborné veřejnosti. V této souvislosti Svaz i požadoval vysvětlení úlohy Svazu, jež byl u některých opatření a aktivit označen za realizátora. Předmětem připomínek bylo i operování se systémem eTurista v rámci akčního plánu bez podpoření analytickými výstupy z avizovaného pilotního projektu k tomuto systému.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Alena Klimt

Návrh byl předložen s cílem transpozice nově vznikajícího nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobého pronájmu a ubytování. Návrh byl z pohledu mnoha povinných připomínek míst v rámci mezirezortního připomínkového řízení podroben kritice. Svaz k návrhu uplatnil řadu zásadních připomínek, mezi něž lze zařadit např. nedostatečné vysvětlení zápisu individuálních ubytovacích zařízení soukromých ubytovatelů do ubytovacího systému, nevyjasnění procesu vztahu systému eTuristy k plnění povinností ubytovatele jako podnikatele dle živnostenského zákona nebo připomínku k nedokonalému přístupu k digitalizaci cestovního ruchu, kdy bude nadále umožněno vést i evidenční knihu a domovní knihu. Předmětem připomínky bylo opětovně i neuvedení analytických výstupů z dosud proběhlého pilotního projektu k aplikaci eTurista.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 207/2001 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Alena Klimt

Návrh byl předložen s cílem propast změny, jež souvisí se změnou zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, se změnou občanského zákoníku. Předmětem připomínek byly otázky spojené s nově konstituovanými formuláři pro práci matričních úřadů tak, aby bylo jejich použití maximálně bezproblémové a výkladově jasné. Příkladem lze uvést požadavek na vypuštění uvádění údaje o předchozím dítěti v případě určení otcovství dalšího dítěte či návrh na doplnění údaje o předpokládaném termínu porodu.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Ilona Masopustová

Obecný účelem navrhované novely je dle předkladatele snížení administrativní zátěže pro pořadatele veřejných sbírek tam, kde to neodporuje požadavku na transparentnost sbírky a zabezpečení využití příspěvků k stanovenému účelu. Nejdůležitější změnu v tomto směru představuje to, že veřejné sbírky konané bezhotovostním způsobem na bankovní účet by měly režimu zákona o veřejných sbírkách nadále podléhat jen na základě dobrovolného rozhodnutí jejich pořadatelů. Zároveň se za účelem zajištění funkce veřejné sbírky a prevence zneužívání tohoto institutu navrhuje u veřejných sbírek konaných prodejem předmětů či vstupenek stanovit minimální podíl příspěvku do sbírky na ceně předmětu či vstupenky, a to na 40 %. Navrhuje se rovněž nově výslovně umožnit z výtěžku sbírky hradit i nepřímé (režijní) náklady sloužící k dosažení účelu sbírky, pokud tyto náklady budou transparentně uvedeny v účelu sbírky.

Svaz uplatnil zásadní připomínku, aby bylo možné změnit sbírku konanou na dobu určitou po oznámení krajskému úřadu a při splnění podmínek spojených s vyúčtováním na sbírku na dobu neurčitou. Dále jsme požadovali úpravu lhůty pro oznámení změny údajů krajskému úřadu. V obou našich připomínkách nám bylo vyhověno.

Návrh věcného záměru zákona o řízení a kontrole veřejných financí

Předkládá Ministerstvo financí, na Svazu připomínkuje Ilona Masopustová

Cílem navrhované právní úpravy má být podle předkladatele legislativní zajištění větší míry ochrany veřejných prostředků cestou posílení jejich řízení a kontroly a modernizace, zjednodušení a zefektivnění systému řízení a kontroly veřejných financí v České republice. Tohoto cíle má být dosaženo zejména prostřednictvím vytvoření jednoznačného a srozumitelného právního rámce, který by měl upravovat alespoň následující:

- základní zásady pro nakládání s veřejnými prostředky pro všechny osoby, které se na nakládání s nimi podílí,
- jednoznačnou odpovědnost a konkrétní povinnosti při nakládání s veřejnými prostředky,
- základní procesní postupy pro řídicí kontrolu, interní audit a veřejnosprávní kontrolu,
- předpoklady pro koordinaci postupů kontrolních orgánů,
- pravidla pro vyhodnocování nově navrhovaného systému.

Věcný záměr zákona obsahuje zhodnocení současného stavu a návrh legislativního řešení k posílení systému řízení a kontroly veřejných financí, zejména identifikovaných slabých stránek systému. V tuto chvíli připravujeme připomínky k předloženému materiálu.

Akční plán k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023–2025

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Claudia Šrámek

Předkládaný materiál reaguje na nutnost včasné přípravy na stárnutí, která má zahrnovat mj. vytváření podmínek pro osobní aktivitu ve stáří, občanskou angažovanost a dobrovolnictví směrem k seniorům, ale také angažovanost seniorů samotných či rozvoj kvalitních mezilidských a rodinných vztahů obecně. Předkládaný materiál se týká fyzických osob, tj. mužů a žen, a to jak seniorek a seniorů, tak osob v produktivním věku. Zabývá se odlišným postavením mužů a žen v řadě oblastí, včetně např. rozdílů mezi výší jejich starobních důchodů, a reaguje na ně příslušnými opatřeními.

Svaz uplatnil zásadní připomínku vyjadřující nesouhlas s tím, aby byly obce uvedeny mezi organizacemi odpovědnými za plnění opatření týkající se přípravy a realizace výzvy na podporu dobrovolnictví v rámci svých rozpočtů. Není v možnostech všech obcí uvedené aktivity realizovat, proto by u tohoto opatření měly být obce uvedeny případně pouze jako spolugestři.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- Návrh vyhlášky o stanovení rozsahu vyúčtování ceny za poskytnuté služby podle druhu služby
- Návrh vyhlášky o systému epidemiologické bdělosti
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – HTA
- Změna Pravidel systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád)
- Návrh vyhlášky o stanovení výše paušální částky náhrady nákladů při práci na dálku pro rok 2023

Zelená legislativa Evropské komise – aktuální přehled

Evropská komise v tomto složení přichází do své poslední fáze, jaké bude nové složení komise a tedy i její priority po nadcházejících volbách do Evropského parlamentu v příštím roce, to zatím nikdo netuší. Faktem je, že na schválení „zelených“ legislativních návrhů již komisi nezbyvá mnoho času. Zda „dotáhne“ některé návrhy, bude mít v blízké budoucnosti zásadní dopad na samosprávy.

Kancelář Svazu evropskou legislativu monitoruje a připomínkuje prostřednictvím Rady evropských municipalit a regionů (CEMR), v některých případech kontaktuje přímo konkrétní europoslance s žádostí o podporu změnových návrhů. Kancelář také sleduje rámcové pozice vlády k nařízením, které budou mít přímý nebo nepřímý dopad na samosprávy. V tomto příspěvku přinášíme výběr návrhů evropské legislativy a stav jejich projednávání v orgánech Evropské unie.

Nařízení o obnově přírody (tzv. Nature Restoration Law)

Návrh nařízení předložila Evropská komise loni v červnu. Zavádí závazné cíle pro obnovu jednotlivých druhů ekosystémů, včetně městských, zemědělských i lesních. Návrh mimo jiné požaduje zvýšit podíl zeleně ve městech o 3–5 % a stromořadí o 10 % mezi lety 2040–50. Pro plnění navržených požadavků budou muset členské státy navrhnout národní plány pro obnovu přírody, které bude hodnotit Evropská komise. Členské státy zasedající v Radě ministrů EU přijaly svou pozici letos v červnu. V případě městských ekosystémů členské státy žádají postupné rozšiřování plochy místní zeleně (bez konkrétních procentuálních cílů) a podporují princip „žádné čisté ztráty“ (čl. 6). Podle něho by do roku 2030 nemělo ve srovnání s rokem vstupu tohoto nařízení v platnost dojít k žádné čisté ztrátě plochy sídelní zeleně a stromořadí. Z požadavku mohou být osvobozeny ty městské oblasti, v nichž již dnes je alespoň 45 % pokryto zelení, nebo alespoň 10 % stromořadím. Po Komisi také členské státy žádají analýzu finančních zdrojů pro provádění nařízení. Podobný požadavek na upřesnění financování pro plnění nařízení schválil také Evropský parlament. Ten po dramatických kolech hlasování v několika výborech a na plénu nakonec schválil svou pozici na červencovém plenárním zasedání. V souladu s pozicí Rady také vypustil konkrétní cíle pro obnovu městských ekosystémů vč. cílů pro rozšíření zeleně ve městech. Podobně europoslanci žádají o vypuštění závazných cílů pro zemědělské a lesní ekosystémy. Na druhou stranu ale EP žádá

splnění cíle z unijní strategie pro biodiverzitu, aby do roku 2030 byly vysázeny 3 miliardy stromů napříč EU. V neposlední řadě europoslanci žádají, aby bylo možné odložit splnění cílů v případě „výjimečných socioekonomických okolností“, např. růst cen potravin o 10 % nebo snížení produkce potravin o 5 %. Po přijetí pozice Rady i EP již byly zahájeny dialogy v polovině července, které povedou k finální podobě této legislativy. Svaz se zapojil do připomínkování tohoto nařízení na evropské úrovni a zveřejnil pozici, se kterou oslovil relevantní ministerstva i europoslance za ČR.

Revize nařízení o obalech a obalovém odpadu

Návrh revize nařízení předložila Evropská komise na konci listopadu 2022. Legislativa se vztahuje ke všem obalům a obalovým odpadům, definuje požadavky na přídavné látky v obalech (jako např. omezení přítomnosti olova, kadmia, rtuti nebo šestimocného chromu), zakládá nové požadavky pro opětovné využívání obalů a označování složení obalů. Dále je navrhováno, aby byly všechny obaly recyklovatelné (teoreticky od r. 2030, prakticky od r. 2035) a aby plastové obaly obsahovaly od r. 2030 minimální podíl recyklátu (např. jednorázové plastové nápojové obaly mají mít 30 %) s postupným navyšováním od r. 2040 a s výjimkou např. pro lékařské vybavení. Podle návrhu budou muset být také některé obaly kompostovatelné (např. kávové kapsle, sáčky od čaje, jednorázové plastové sáčky) a jejich objem a váha budou muset být minimalizovány. V neposlední řadě legislativa omezuje počet jednorázových

plastových sáčků na osobu na 40 kusů za rok, postupně by také mělo docházet k omezování plastového odpadu na osobu (o 5 % do r. 2030, o 10 % do r. 2035, o 15 % do r. 2040). K tomuto účelu mají všechny členské státy zavést do r. 2029 zálohový systém pro plastové lahve a plechovky do 3 litrů.

Evropská organizace Municipal Waste Europe (MWE), která hájí na evropské úrovni odpovědné nakládání s odpady z pohledu samospráv, kritizuje podobu návrhu hned v několika bodech. Apeluje zejména na zohlednění rozdílné míry sběru a recyklace v jednotlivých členských státech, dále přidání právního základu k některým článkům nařízení (krom čl. 114 k vnitřnímu trhu by měl být přidán ještě čl. 192(1) SFEU k životnímu prostředí), a omezení míry využívání delegovaných aktů Komisí. Ožehavým tématem je také zálohový systém pro plastové lahve a plechovky do 3 litrů – dle pozice MWE má být pro členské státy dobrovolný, nikoliv povinný, jak navrhuje Komise. Zavedení systému požaduje pouze v případě, že členský stát není po dobu třech až pěti let schopen plnit cíle pro prevenci, opětovné využívání a recyklaci. Dosažení 90 % míry sběru, kterou EK požaduje jako výjimku z povinnosti zavést vratný systém, lze dle asociace MWE splnit pouze při započítání jednorázových plastových lahví vyhozených do směsného odpadu. Členské státy ani europoslanci zatím své pozice k návrhu nepřijaly.

Revize směrnice o čištění městských odpadních vod

Návrh revize směrnice o čištění městských odpadních vod z roku 1991 předložila

Evropská komise na konci října 2022. Žádá po municipalitách nad 1000 obyvatel (ve srovnání se současným požadavkem pro municipality nad 2 tisíce obyvatel), aby zavedly čistírný městských odpadních vod (do r. 2030), dále zavádí přísnější standardy na odstraňování nečistot vč. mikropolutantů a jejich přísnější monitoring, požadavek na vytvoření integrovaných plánů pro hospodaření s městskými odpadními vodami s ohledem na znečištění z dešťové vody (povinné nejdříve pro města nad 100 tis. obyv., pro menší města a obce postupně také), závazný cíl pro energetickou neutralitu čistíren odpadních vod na úrovni členských států (do r. 2040), požadavek na zlepšení hygienických podmínek pro všechny (s důrazem na zranitelné osoby), požadavky na přístup k informacím, kompenzacím a sankcím. Zde CEMR a také Svaz tlačí na větší flexibilitu v plnění jednotlivých požadavků, vč. realistického rámce pro zavedení čistíren odpadních vod u menších obcí, volnější implementaci plánů pro čištění odpadních vod se zohledněním místních podmínek (bez Komisí stanoveného formuláře), odstraňování nečistot dle místních kapacit, omezení administrativních požadavků na monitoring pro municipality (zejm. nižší frekvence předkládání zpráv). V neposlední řadě je kladen důraz na uplatňování principu „znečišťovatel platí“ a rozšířenou odpovědnost výrobců, který má hradit náklady na přísnější čištění odpadních vod. Dá se totiž očekávat, že náklady na implementaci této směrnice budou velmi vysoké a výrazně překračují současné finanční možnosti dotčených samospráv. Svaz také k tomuto nařízení připravil pozici a aktivně se zapojuje do připomínkování. Členské státy zatím svou pozici (Rady) nepřijaly.

Směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší

Návrh definuje nové standardy kvality ovzduší k roku 2030, které mají být oproti dosavadní praxi ve větším souladu se standardy definovanými Světovou zdravotnickou organizací (WHO), a upřesňuje požadavky na umístění stanic pro monitorování znečištění ovzduší jednotlivými imisními látkami. Konkrétně, roční limit pro částice PM_{2,5} má poklesnout z 25 µg/m³ na 10 µg/m³, pro PM₁₀ a NO₂ ze 40 µg/m³ na 20 µg/m³. Četnost monitorovacích stanic rozlišuje městské a venkovské prostředí a odvíjí se od počtu obyvatel či vzdáleností. Nově jsou také definovány další znečišťující látky, jako jsou černé uhlíkaté částice či ultrajemné částice, které se mají monitorovat. Návrh dále zavádí nárok na kompenzaci za negativní dopady špatného ovzduší na zdraví lidí, které by

byly důsledkem nesprávné aplikace unijních pravidel. Rovněž vyjasňuje požadavky na zveřejňování informací o kvalitě ovzduší (vč. případů překročení stanovených limitů), sankce a přísnější vymáhání pravidel, i nová opatření pro monitorování a modelování kvality ovzduší. Evropský parlament je opět striktnější na limity znečišťujících látek a hodnoty pro konkrétní polutanty. Navrhuje však posunout limit až k roku 2035. Všechny členské státy by také dle EP měly připravit plány s krátkodobými a dlouhodobými opatřeními pro dosažení navržených cílů kvality ovzduší. Europoslanci zároveň požadují, aby byla data o kvalitě ovzduší sjednocena napříč EU, a tedy byla porovnatelná, a zároveň aby byla přístupná pro občany v reálném čase, kteří by podle nich mohli přizpůsobit své aktivity. Pozice EP byla přijata na plenárním zasedání v září 2023. Členské státy svou jednotnou pozici ještě nemají.

Směrnice o monitorování půdy a její odolnosti

Po odkladu byl návrh předložen 5. července 2023, spolu s opatřeními na využívání nových genomických technik a na snížení textilního a potravinového odpadu. Návrh týkající se půdy zavádí vůbec poprvé v evropském právu harmonizovanou definici „zdraví půdy“ (soil health), dále navrhuje opatření pro monitoring a hodnocení (zdraví) půdy na základě různých zdrojů dat, pro udržitelný přístup k půdě a pro sanaci kontaminovaných míst. Tato opatření mají podpořit inovativní řešení v zemědělství pro zvýšení úrodnosti půdy bez nutnosti plýtvat vodou a v dlouhodobém horizontu usilují o to, aby do roku 2050 veškerá půda v EU byla ve zdravém stavu, odolná vůči změnám klimatu a ztrátě biodiverzity a schopná zajistit potravinovou bezpečnost. Členské státy budou muset identifikovat pozitivní a negativní příklady v udržitelném přístupu k půdě, každých 5 let hodnotit zdraví půdy a navrhnout opatření pro regeneraci nezdravé půdy. Kontaminaci půdy, kterou budou muset národní orgány mapovat ve veřejném rejstříku, mají členské státy předcházet na základě principu znečišťovatel platí. Z hlediska dopadu na obce je nutné zdůraznit, že návrhem dojde k rozšíření půdního fondu o ochranu ostatních ploch, tedy i pozemků, které navazují či se přímo nacházejí na území obce a které tak budou podléhat monitoringu a ochraně půdy ve smyslu navržené směrnice. Projednávání návrhu v institucích EU je teprve na začátku. O návrhu směrnice vedli diskusi ministři zemědělství členských států EU v polovině září 2023 na zasedání Rady EU.

Revize směrnice o odpadu – textilní a potravinový odpad

V případě textilního odpadu návrh zavádí povinný systém rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR) pro veškeré textilní výrobky s ekologickou modulací poplatků (což znamená, že za ekologičtější výrobky se odvádí nižší poplatky). Nakládání s textilním odpadem zároveň musí být v souladu s odpadovou hierarchií, která v první řadě žádá o předcházení vzniku odpadu. Členské státy budou muset vést registr všech producentů textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuví, kteří na jejich území poprvé uvádějí dotčené výrobky na trh a jenom tito registrovaní budou v tomto členském státě registrace moci své výrobky první uvádět na trh. Členské státy zároveň budou muset zřídit organizaci provozující systémy EPR v oblasti textilu a obuvi. Výrobci textilních výrobků budou muset zaplatit oddělený sběr textilního odpadu, jeho třídění, opětovné využití (vč. přípravy na něj) a recyklaci, budou muset na své náklady provádět rozbor směsného komunálního odpadu, shromažďovat údaje a poskytovat informace o udržitelné spotřebě a ekologickém nakládání s odpadem a podporovat výzkum a vývoj za účelem zlepšení třídění a recyklace textilních výrobků a obuvi. Oddělený sběr textilního odpadu, jeho opětovné využívání a recyklace bude pro členské státy povinný od roku 2025. Sběrná místa pro veškeré textilní výrobky budou muset být zřízena provozovateli systémů EPR a provozovateli zařízení pro nakládání s odpady ve spolupráci se sociálními podniky, distributory, orgány veřejné moci či třetími stranami provádějícími sběr použitého textilu. Na tyto požadavky se proto musí připravit i municipality.

Co se týče potravinového odpadu, návrh zavádí cíle pro jeho snížení na úrovni členských států – do roku 2030 budou muset členské státy snížit potravinový odpad o 10 % ve výrobě a zpracování a o 30 % na hlavu společně v maloobchodě a jiné distribuci potravin (v restauracích, dalších stravovacích službách, v domácnosti), v obou případech ve srovnání s množstvím vyprodukovaným v roce 2020 (či v jiném roce stanoveném členským státem a odsouhlaseném Komisí).

Mgr. Monika Štěpánová,

Mgr. Pavla Hosnedlová

Sekce regionálního rozvoje,

zahraničních vztahů a projektů

Zdroj: Green Update CEMR 9/2023

Výbor městských částí a obvodů, 7.–8. září 2023, Ostrava

Na základě pozvání předsedy Výboru Richarda Vereše se členové sešli začátkem září v Ostravě. V rámci prvního dne výjezdního zasedání absolvovali prohlídku hornického muzea Landek Park

včetně sfárání do černouhelného dolu. Dále navštívili prostory Nové radnice. V následujícím dni se již sešli na oficiálním jednání na Slezkostravské radnici. Mezi řešenými tématy byla zejména aktuální legislativa, přičemž větší pozornost byla věnována návrhu zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů, který se městských částí i městských obvodů také značně dotkne. Dále členové diskutovali o procesu přijímání dětí do mateřských škol a jejich kapacitách, které jsou často nedostatečné. V některých případech se jeví jako alternativa zřídit dětskou skupinu. Členové si na toto téma vyměnili své zkušenosti. V rámci aktuální legislativy zazněly také informace k připravovanému zákonu o podpoře v bydlení. VMČO se shodl, že základním problémem je však stále nedostatek bytů. V neposlední řadě byly diskutovány také změny zákona o obcích či nový stavební zákon. Závěr jednání byl věnován projednání nominací do odborných komisí Předsednictva Svazu za VMČO.

Předsednictvo Komory obcí, 7.–8. září 2023, Těchobuz

Další výjezdní zasedání předsednictva Komory obcí se uskutečnilo v obci Těchobuz, jejíž starostou je dlouhodobý člen předsednictva Komory Pavel Hájek. Opět se projednávala aktuální legislativa, zejména pak novela zákona o obcích, dále téma místních poplatků či zálohování. Přítomní k návrhu zálohového systému PET lahví vznesli požadavek na doložení dopadové studie, zejm. na ekonomiku a logistiku obcí a měst. Dále byl přijat závěr na podporu novely zákona o obcích tak, aby byly přijaty platové tabulky starostů od 1. 1. 2024 s automatickou roční valorizací s tím, že nebude rozporováno navýšení nad rámec novely dle případného poslaneckého návrhu. Součástí programu jednání bylo rovněž projednání obsazení odborných komisí Předsednictva Svazu z řad členů Komory obcí.

Legislativní komise, 7. září 2023, Praha

Legislativní komise projednávala stav novely zákona o obcích, problematiku zákona o podpoře v bydlení a povinnosti vyplývající ze zákona o ochraně oznamovatelů. Tématem byla otázka možné ratifikace všech článků Evropské charty místní samosprávy. Komise podpořila požadavek na ratifikaci všech článků ECHMS. Přijetí ECHMS v plném rozsahu může působit jako ochranný mechanismus pro místní samosprávy do budoucna. Členové komise se věnovali problematice související s nahráváním a živým přenosem projednávání přestupků. Ústní jednání u přestupků je nevěřejné, proto by bylo vhodné mít výslovnou úpravu ohledně možnosti nahrávání ze strany účastníků. Možností legislativní úpravy se Legislativní komise bude zabývat i v rámci dalších jednání. Krátce se diskutovala možná témata pro Právní konferenci, která se uskuteční v květnu 2024. Přítomní se vrátili k problémům spojeným s imisemi spadem listů z veřejného prostranství na soukromé pozemky. Byla podána informace o rozsudku Krajského soudu ve věci žaloby proti statutárnímu městu Olomouc. Otevřena byla i otázka úpravy, která by umožnila svazům obcí zřizovat příspěvkové organizace.

Předsednictvo Svazu, 14. září 2023, Bukovany

Členové Předsednictva přijeli tentokrát jednat do Bukovan. Po klasickém úvodu vzali na vědomí stav členské základny (aktuálně Svaz eviduje 2820 členů s počtem obyvatel necelých 8 447 tisíc), zprávu o hospodaření Svazu k 30. červnu (podrobněji se diskutovaly náklady na zahraniční aktivity spojené především s konáním Politického výboru CEMR v prosinci tohoto roku na pozvání Svazu – bude připravena tisková zpráva k přípravě tohoto zasedání a dále zpráva k vysvětlení důležitosti dalších mezinárodních aktivit) a tradičně vzali na vědomí také informaci k připravovaným projektům – na národní úrovni v současné době nejsou vypsány žádné projekty, jež by pro Svaz byly vhodné, uvažuje se o přípravě mezinárodních.

Dále byly podány informace ke stavu implementace programového období 2021–2027. Svaz zásadně nesouhlasí se zvýšením spoluúčasti obcí u projektů podpořených z EU fondů a jejich výši rozporuje (viz INS č. 7/2023, *krátké zprávy*, str. 5). Obecně nesouhlasí s plánovanými změnami pravidel pro čerpání. Diskutována byla komponenta dostupné bydlení s tím, že Svaz osloví MMR s žádostí o zaslání podmínek čerpání této komponenty jak z národních, tak

evropských peněz. Osloveni ale budou i vlastníci ostatních komponent, kde je oprávněným žadatelem město, obec či DSO s dotazem na stav přípravy vypsání jednotlivých výzev a podmínek čerpání.

V rámci bodu **aktuální legislativa** bylo zmíněno několik právních předpisů, o kterých průběžně informujeme v našem zpravodaji. Největší diskuse se pochopitelně opět rozpoutala u problematiky konsolidačního balíčku. Postoj k tomuto balíčku by měl být odmítavý vzhledem k tomu, že nebyla dodržena dohoda s vládou. Kanceláři Svazu v této souvislosti bylo uloženo připravit pozměňovací návrh pro Senát dle původního návrhu Svazu (tj. daň z nemovitostí celkově pro municipality namísto příjmu z příjmových daní, nikoliv však, aby došlo ke krácení podílu i z DPH). Svaz o takovém návrhu následně uvědomí i SMS ČR a AK ČR.

Současně bylo schváleno zřízení interní pracovní skupiny k otázce nastavení RUD a financování měst a obcí, jež by byla sestavena v poměru po dvou členech z každé z komor, 1 členovi z VMČO a 1 členovi z Výboru DSO. Jejím cílem by mělo být hledání systémové změny RUD po vzoru jiných států EU a OECD tak, aby nedošlo k poškození zájmů obcí žádné velikostní kategorie. Předsedou této pracovní skupiny byl jmenován Tibor Švec, starosta obce Vestec a předseda Výboru DSO.

Další diskuse se vztahovaly k novelizaci zákona o obcích, zálohování a odpadovému hospodářství, zákonu o podpoře bydlení, dotacím, financování školství, zákonu o sportu atd. Z těchto rozprav byly přijaty následující závěry.

Předsednictvo Svazu:

- žádá poslance o urychlené přijetí novely zákona o obcích ve směru odměňování zastupitelů a navýšení limitů darů, návratných finančních výpomocí a dotací tak, jak je předložen, tedy bez ohledu na další pozměňovací návrhy s tím, že pro municipality je důležité v tomto směru mj. i nastavení jejich rozpočtů pro další období.
- ukládá Kanceláři Svazu připravit návrh dopisu pro předsedu vlády, dotčené orgány státní správy, vládu a předsedkyni Poslanecké sněmovny s tím, aby nedocházelo ke krácení národních

dotací, neboť tím jednoznačně dojde ke zbrzdění a ohrožení dalšího vývoje municipalit.

- ukládá Kanceláři Svazu připravit oslovovací dopis vládě i stínové vládě s žádostí o schůzku s vedením Svazu.
- nominuje do pracovní skupiny při MŽP k poplatku za komunální odpad Mgr. Pavla Drahovzala, Ing. Olgu Dočkalovou a garantku této oblasti Mgr. Alenu Klimt.
- doporučuje, aby byli do pracovních skupin a komisí mimo Svaz nominováni vždy 2 zástupci Svazu z území a současně i příslušný garant dané oblasti z Kanceláře Svazu.
- ukládá Kanceláři Svazu vyzvat ministra školství, mládeže a tělovýchovy k zachování dosavadního plně funkčního nastavení financování činnosti zaměstnanců školských zařízení.
- navrhuje vládě ČR a poslancům zrušení Národní sportovní agentury a vrácení její agendy zpět na MŠMT.
- ukládá Kanceláři Svazu oslovit poradatele kulatého stolu k zákonu o sportu s tím, že Svaz žádá o zapojení do příprav nového zákona a požaduje poskytnutí garance kontinuální podpory rozvoje sportu, přičemž však odmítá vznik nového ministerstva sportu a navrhuje, aby tato agenda byla vrácena MŠMT.
- ukládá Kanceláři Svazu oslovit Pracovní skupinu při MMR k územnímu plánování s žádostí o vyjádření k navrhované změně § 2d liniového zákona (ST č. 416).
- ukládá Kanceláři Svazu nominovat na členy tematických podskupin k pracovním skupinám vládního výboru pro strategické investice příslušné guaranty Kanceláře Svazu.

V další části jednání se přítomní zabývali ustavením a personálním obsazením komisí Předsednictva Svazu (*jejich přehled najdete na str. 18–20*) a s tím souvisejícím rozdělením gesčních oblastí mezi členy Předsednictva, a to i v návaznosti na jednotlivá ministerstva a dotčené ústřední orgány státní správy. Schváleno bylo rovněž rozdělení oblastí mezi předsedu a místopředsedy Svazu:

Mgr. František Lukl, MPA – zastupuje Svaz ve všech záležitostech, jedná samostatně na úrovni vlády a při vypořádání na nejvyšší úrovni, legislativa

Mgr. Miroslav Žbánek, MPA – zastupuje Svaz ve věcech týkajících se financí, energetiky a kultury

Mgr. Zdeněk Pištora – zastupuje Svaz ve věcech obrany, IZS s dopadem na území, bezpečnosti, školství, dopravy a reformy veřejné správy

Mgr. Pavel Drahovzal – zastupuje Svaz ve věcech životního prostředí, sociální problematiky a zdravotnictví, zemědělství, venkova a služeb v území (pošta)

Mgr. Kamila Bláhová – zastupuje Svaz ve věcech mezinárodní spolupráce, agendy EU a regionálního rozvoje (koheze) na národní úrovni

Členové Předsednictva byli seznámeni také s realizací čl. II Etického kodexu zástupců měst a obcí jmenovaných do orgánů Svazu a jednajících jeho jménem. Doplněné a signované formuláře byly

téměř všemi členy Předседnictva doručeny do Kanceláře Svazu, obdobný postup bude realizován i u členů ustavených komisí.

K dalším projednávaným bodům patřila dodatečná ratifikace článků Evropské charty místní samosprávy (postoj Svazu bude komunikován vůči Ministerstvu vnitra a dalším partnerům a institucím ČR v rámci ratifikačního procesu), příprava programového období 2028+ a budoucnost kohezní politiky v souvislosti s potřebou předfinancovat analýzy mapující potřeby budoucí kohezní politiky z pohledu samospráv z rozpočtu Svazu, schválen byl Organizační řád Kanceláře Svazu a připomenuty byly svazové akce, které se uskuteční do konce roku 2023 a v první půli roku 2024.

Komise pro sociální věci, zdravotnictví a bydlení, 25. září 2023, Praha

První setkání nově ustavené komise proběhlo v Praze v sídle Svazu. V počátku byli vzájemně představeni všichni členové. Následně se již diskutoval návrh zákona o podpoře v bydlení a připomínky uplatněné ze strany Svazu, kdy se členové dohodli, že je nutné trvat zejména na předložení cenových map, navýšení financování sociální práce na obcích v přenesené působnosti ze strany státu a narovnání rozdílů v odměňování u sociálních pracovníků v sou-

kromě a veřejné sféry. Dále se komise shodla na tom, že by měla mít obec možnost ovlivnit, kdo na jejich území bude jakožto garant působit. V rámci dalšího bodu se diskutoval návrh profesního zákona a návrh novely zákona o sociálních službách, kdy MPSV navrhuje posílení role sociální práce na ORP. Jsou sice připraveny určité teze k zákonu, chybí však specifikace jakýchkoli konkrétnějších záměrů, které je nutné pro představitele obcí pro další diskuse znát. V závěru jednání se diskutovala také nejasná budoucnost nástroje veřejně prospěšných prací s tím, že bude osloveno MPSV a GŘ ÚP ČR se žádostí o osobní schůzku s představiteli Svazu na toto téma, které je pro obce velmi důležité.

soutěž

11 knihoven napříč Českem získalo ocenění Bibliotheca inspirans

Celkem 89 přihlášených knihoven hodnotila odborná porota v soutěži o ocenění Bibliotheca inspirans. Nadace OSF ve spolupráci s Českou spořitelnou touto cestou podporuje knihovny, které přinášejí příklady dobré a inspirativní praxe. Slavnostní vyhlášení proběhlo 12. září 2023 v Olomouci na největší knihovnické konferenci Knihovny současnosti.

Bibliotheca inspirans je ocenění pro knihovny, které díky komunitní práci září na mapě Česka. Letošní ročník byl zaměřený na upevňování komunit. Vítězné knihovny na to jdou například přes jídlo, šifrovací hry, ekologii, zapojování teenagerů do dobrovolnictví nebo swapy oblečení.

Hvězdami komunitního tmelení se staly:

- Knihovna J. M. Hovorky, Státnice
- Knihovna města Ostravy, pobočka Přívoz
- Knihovna Třinec
- Knihovna U Mokřinky Mokrý
- Knihovna Ústeckého kraje
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- Městská knihovna Beroun
- Knihovna města Hradce Králové

- Městská knihovna Litvínov
- Městská knihovna Mikulov
- Místní knihovna Velké Karlovice

Kulinářské kurzy pro děti, na kterých jejich rodiče nebo prarodiče překvapeně sledují, jak jejich potomkům chutná a jak se předhánějí, kdo bude solit nebo míchat. S touto aktivitou přišla knihovna v Mikulově. Ve Státnicích a Velkých Karlovicích zase knihovnice vytvořily z knihoven obývací vesnice, odkud se návštěvníkům často ani nechce domů. A v Mokrém pořádá místní knihovnice ročně přes 40 akcí, ačkoliv v obci žije jen 170 obyvatel a ona je musí vymýšlet tak, aby zaujaly publikum od dvou let do sta.

Tématem ocenění Bibliotheca inspirans v roce 2024 bude péče o pohodu a rozvoj zaměstnanců knihoven. Nominační formulář bude stejně jako u letošního ročníku otevřen veřejnosti, návštěvníkům knihoven i knihovnické obci. Máte se čím pochlubit? Přihlaste tedy i svou knihovnu.

Více informací o Nadaci i soutěži naleznete na osf.cz/bibliothecainspirans

Zdroj: TZ Nadace OSF

Architektem obce 2023 je Anna Šlapetová

Nedílnou součástí soutěže Architekt roku, kterou organizuje společnost ABF, a. s., je také ocenění Architekt obce udělované Ministerstvem pro místní rozvoj, Svazem měst a obcí, Českou komorou architektů, Asociací pro urbanismus a územní plánování a časopisem Moderní obec. Cílem soutěže je ocenit tandem architekt – obec a vyzdvihnout přínos jejich spolupráce pro vznik kvalitní výstavby. Laureátkou ocenění Architekt obce 2023 se stala **Anna Šlapetová** za dlouhodobý přínos pro rozvoj **obce Dolní Břežany**.

Na slavnostním vyhlášení výsledků soutěže předali ocenění Architekt obce 2023 obecní architektce Dolních Břežan Anně

Šlapetové zástupce poroty Josef Morkus z MMR a dále Alena Klimtová a Alexandra Kocková ze Svazu měst a obcí. Podle Aleny Klimtové si laická veřejnost jen málokdy uvědomuje kvalitu architektury a její význam pro každodenní život, stejně jako důležitost spolupráce mezi odborníky a samosprávou. „Proto je nutné spoustu drobných kroků, díky nimž se města proměňují k lepšímu, připomínat a oceňovat,“ konstatoval Josef Morkus.

Ocenění za mimořádný přínos architektuře v posledních pěti letech – **cenu Architekt roku 2023** získal architekt **Ivan Kroupa**. Čestné uznání poroty obdržel in memoriam Jiří Zhoř. V rámci předávání cen proběhlo také vyhlášení vítěze Ceny časopisu INTRO, kterou si odnesla krajinářská architektka Eva Wagnerová za návrh Parku Zdeňka Kopala v Litomyšli. Slavnostní večer s předáváním cen se konal 12. září 2023 v Centru architektury a městského plánování (CAMP) v Praze.

Cenu Architekt roku vypsal již po patnácté společnost ABF, s cílem poukázat na význam a důležitost architektury a jejích tvůrců pro náš život a kulturní rozvoj společnosti a podpořit kvalitu a odbornou i občanskou angažovanost na poli architektury. „Cena Architekt roku je udělována osobě či osobám, které se v uplynulém období pěti let svým přístupem významně zasloužily o architekturu v České republice. Poukazuje tak na konkrétní tvůrčí či organizační počiny vedoucí ke vzniku kvalitní výstavby, ať už se jedná o navrhování staveb, teoretickou, vzdělávací, propagační, publikační a popularizační činnost,“ uvedl Martin František Přívětivý, místopředseda představenstva a generální ředitel ABF.

Zdroj: <https://architektroku.cz>

DEN malých OBCÍ

Konference Den malých obcí je **pro starosty a starostky** skvělou příležitostí, jak získat **aktuální informace zaměřené na efektivní správu obcí**.

Zástupci ministerstev se pravidelně věnují novinkám v oblastech financování obcí, dotační politiky či komunitní energetiky a prezentují praktické rady pro lepší fungování samospráv.

Konferenci doplňuje rozsáhlá výstava firem nabízejících produkty a služby obecním úřadům.

DMO probíhá s podporou Komory obcí SMO ČR

2. 11. 2023 Praha
7. 11. 2023 Olomouc

Registrujte se na
www.denmalychobci.cz/registrace

DEN malých **OBCÍ**

Vesnicí roku 2023 se stala Ostrožská Lhota

Soutěž Vesnice roku 2023 zná vítěze celostátního kola. Výsledky byly již tradičně vyhlášeny na Jarmarku venkova v Luhačovicích, a to 16. září 2023. Vítěz a nositel titulu „Vesnice roku 2023“, **Ostrožská Lhota** ze Zlínského kraje, převzal cenu od náměstka ministra pro místní rozvoj Radima Sršně. Kromě prestiže získá nezanedbatelnou finanční odměnu formou dotace ve výši až 2,6 milionu korun od Ministerstva pro místní rozvoj. Druhé místo obsadila obec **Hrádek** z Moravskoslezského kraje. Na třetím místě se umístila a pomyslné stupně vítězů tak uzavřela **Dolní Poustevna** z Ústeckého kraje. Při vyhlášení těch nejúspěšnějších Svaz i tentokrát zastupoval místopředseda Pavel Drahovzal.

V kategorii Cena veřejnosti, kdy o vítězi rozhodovali občané svým hlasováním, zvítězila obec Nová Ves u Nového Města na Moravě. Koláčovou cenu za nejlepší domácí koláče pak obdržela Andělská Hora z Karlovarského kraje.

S vítězi krajských kol jsme vás seznámili již v INS č. 8–9, kde jste si mohli prohlédnout také fotogalerii z vyhlášení výsledků v jednotlivých krajích. Připomeňme si tedy jen, že do letošního

27. ročníku soutěže se přihlásilo celkem 175 obcí, nejvíce jich v rámci kraje bojovalo na Plzeňsku, a to rovných 20.

pozvánka

Dvoudenní konference Bezpečné město se tentokrát koná v Mladé Boleslavi

Středočeský kraj připravuje další ročník konference, která se věnuje bezpečnosti ve městech ve spojení se smart inovativními technologiemi. Tentokrát se koná v Mladé Boleslavi.

Termín: 26. a 27. říjen 2023

Místo konání: Škoda Muzeum Mladá Boleslav

Registrace: účastnický poplatek je 1200 Kč, registrace na stránkách akce: Konference Bezpečné město | visk.cz, kde najdete i podrobnější informace. Ubytování pořadatel nezajišťuje.

Tři hlavní pilíře, jichž se odborná konference týká:

- bezpečnost ve městech
- inovativní řešení a smart technologie aplikované v tzv. SMART city
- sdílení dobré praxe v kontextu smart řešení, bezpečnosti, jejich kombinace

Z obsahu eventu:

- představení standardizace v kontextu prevence kriminality

(technické normy EU a jejich působnost, dopady a aplikace v ČR)

- pokročilé technologie a jejich využití ve SMART city
- nekonvenční přístup k ochraně míst s vysokou koncentrací osob, např. náměstí, nemocnice, dopravní uzly, kulturní objekty (označované jako tzv. měkké cíle, kterých je ve městech velký počet)
- plánování městské zástavby a urbanistického designu za účelem snižování kriminality ve městech a obcích = centrální ražení přístupu tzv. „security by design“ a mnoho dalšího spojeného s bezpečností a snižováním kriminality ve městech.

Kontakt: Mgr. Filip Gundza, MBA, vedoucí oddělení prevence kriminality, Krajský úřad Středočeského kraje, tel.: 257 280 490 / 607 050 664, e-mail: gundza@kr-s.cz

Zdroj: oficiální text pořadatele

